

MH13 8. 916

A Társaság

Sztáray Mária grófnő
Angelo felvétele

1925 JÚLIUS 12

Ára 10,000 korona

XII. ÉVFOLYAM 25. SZÁM

-29

NINCS TÖBBÉ MOLYKÁR!

Szőnyeget, ruháit, függőnyeit és bútorait stb.

Bayer-féle Eulan-nal

KIZÁRÓLAG

KOVALD

molymentesíti tartósan.

Molykárók ellen egyszeri kezeléssel
évekre megvéd, a ruhát nem rontja,
szintelen, szagtalan, olcsó!

Feleslegessé tesz minden kellemetlen szagú molyirtó szert!

Átvétel minden gyűjtőtelepen.

Szőnyeget és nagyobb tételt díjmentesen

===== el- és visszaszállítunk. =====

Gyár: VII., SZÖVETSÉG-UTCA 35-37

TELEFON: József { 18-00
26-01
15-71

SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: Budapest, I., Horthy Miklós-
út 1. Telefon: József 110—88 és József 58—58.
Fogadóórák délután 3—5-ig.

Felölös szerkesztő és kiadó:
MIAKICH KÁROLY

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 14. Tel.: 22—87
és 67—90. — Előfizetési ára: Egész évre
400.000, 1/2 évre 210.000, 1/4 évre 110.000 K.

Gerenday Duci
Halász Vilma felvétele

SZÉPASSZONY TOLLA

Regény. Írta Ráskai Ferenc

(Folytatás)

— Ahogy vesszük. Aránylag keveset — fülentettem. — Miért? Talán több is ráfért volna! —

— Nem, éppen nem. Így is kitűnő volt — mondta Ajáky. — Ez a Bonidesz pompásan ír.

— Mondasz valamit. Kíváncsi vagyok, mi lesz az *Ellenzék* válasza — hebegtem zavartan, elpirulva, mire Ajáky azt mondta: — Jó lesz, ha meglapul ez után a cikk után. De, ha nem csalódom, okos dolog lenne ezt a Bonideszt cikkírásra felszólítani.

— Gondolod? — fordítottam el a fejemet, vesztremre, mert most jöttem még csak igazán zavarba. Cecét, a lányát és Bonideszt pillantottam meg. Alig tíz lépésre voltak. Bonidesz hadonászott a botjával és kiabált hozzá: — Szerkesztő úr, szerkesztő úr! . . . — Hívnak, — böktem meg Ajákyt, mire ez megállt, jobbra fordult, majd feléjük sietett. Én hátramaradtam, de azért hallottam minden szót.

— Köszönöm, szerkesztő úr, a védelmét . . . — Ezt Cece mondta . . . Ajáky Bonideszre mutatott, szólván: a kard az ő kezében volt, mi csak a vívótermet szolgáltattuk.

— De a kardot önök megköszörülték, élesre, hogy mennél mélyebb sebet ejtsen . . . — Ezt Hilda mondta finoman, nobilesan, bársonyosan, szíveimet simogatóan . . . Hát még hogy Ajáky rám mutatott:

— Íme a köszörűs, Döngi Pál, szépirodalmi munkatársunk.

Oda kellett lépnem. Kezet fognom velük. Vele is, Hildával. A két férfi áradozott a dicsérettől. Bonidesz különösen.

— Tudod bátyám — magyarázta a kis köpcös a pénzügyigazgatóhoz fordulva, — mikor tőletek a cikkel távoztam, nem mentem rögtön a szerkesztőségbe. Hazasiettem és még egyszer átrágtam magamat a cikkemen, de alaposan! Úgy, hogy ti sem ismertetek volna rá. Hát még hogy Döngi úr szózott bele egyet-mást; olyat, ami — tagadhatatlan — az ízét adta meg az egésznek . . .

Gúnyos mosolyt nyomtam el, mert máris tisztában voltam a kis köpcössel . . . Hilda olvasta a cikket eredeti formájában. Tehát: első-sorban el akarta hitetni velem, hogy ő azon utóbb még sokat változtatott. Ugyanakkor örmény ravaszsággal engem meg arra intett, hogy el ne áruljam őt — leendőbelije előtt. Szóval megértettem Bonidesz urat és hagytam őt imponálni. — Túloz az ügyvéd úr . . . alig tettem többet a cikkel, mint hogy a porzót lefujtam róla. Az egész cikken ez, a porzóval való itatás volt ősi, mindössze, — mondtam — egyébként friss és bátor; igaza van Ajáky kollégámnak, hogy ügyvéd úrral máskor is iratni kellene . . . — Azt hiszem, ez volt életemben utolsó eset, hogy önmagamot dicsértem, de mulattattam a játék. Hát még, hogy Bonidesz megragadta a kezemet és így szólt: — Ön túloz barátom; ön, aki lefújta a cikkről az

én szürke porzómát és helyette arannyal futtatta be. Így van, kedves szomszéd uram? . . . Mert úgy-e, ha jól emlékszem, szomszédok vagyunk? . . .

— Jól emlékszik az ügyvéd úr — emeltem magasabbra a fejemet — pár lépés csak az ön ügyvédi irodájától az édesapám csizmadia műhelye . . . Ó is Döngi Pál . . . Idősb Döngi Pál . . .

— Döngi Pál! . . . melázott most el a lány, a nevemet ismételve, anélkül, hogy rámnézett volna. A nevem úgy pergett le az ajkairól, mint a lágy szívek zenéje . . . Majd hirtelen felém fordult, ahogy kérdezte: Ön néhány novellát és verset írt a mi lapunkba, a *Kolozsvár*-ba, nemde?

— Jól emlékszik kisasszony — feleltem. Csak ketten álltunk ott, mert Ajáky, Bonidesz és az apja, összebújtak és hármában beszélgettek.

A lány folytatta:

— Arra is emlékszem, — nézett erősen a szemembe — hogy most három hete öt verse jelent meg. Az öt versnek gyűjtő címe volt. Ez: *Betűk*. Azután következett a két-két strófás öt kis poéma. Az első kis vers az *A* betűről szólt, a második a *D*-ről, a harmadik az *L*-ről, a negyedik az *I*-ről, az ötödik a *H*-ről.

— Csakugyan! — akadozott torkomon a szó és ripsz-ropszot járt arcomon a vér.

— Én Hilda vagyok. Ilyenformán ezek a betűk az én nevem betűi . . . csak éppen fordított sorrendben . . .

— Az ám! — próbáltam adni a naívat, de a lány csak mosolygott, ahogy mondta: — Megtehetné volna ugyan, hogy rendes sorrendben közölteti az öt kis verset. Így aztán mindenki rájött volna, milyen szép, megverselni való nevem van . . . neve van annak, akire versírás közben gondolt. De hát, nemde, fölösleges volt, mert hiszen az, akinek az öt kis verset szánta, biztosan kitalálta, melyik a helyes sorrend. Hiszen csak ki kellett vágnia az újságból a verseket, és külön-külön fordított sorrendben beragasztani selyem-kötéses albumba. Oda, ahol a többi Döngi-vers is van . . . — Nyugodt, hideg hangon mondta ezt, mint valami királynő, aki tudja az apródjával, hogy a hódolata, rajongása számon tartatik és szívesen tudomásul vették.

(Folytatása következik.)

Meinl-káv

Wannier Egylet

Nem tudom, mi a nagyobb benne:
A tudós, író, politikus, avagy a gavallér?

Kényelmes börszékre tessékel és helyet foglal szemben velem.

— Interjú? — a beszéd pillanatnyi gondolkodási idő alatt lassan indul. De aztán belemelegszik a kegyelmes úr. Rácsap arra a tárgyra, ami legközelebb áll a lelkéhez, kiüt belőle lényének legigazabb valósága: a tudós.

— Nem, ne arra írjon — mondja nevetve, amikor látja, hogy jellegzetes szokás szerint, papírhiányában egy borítékra kezdek jegyezni. Nagyon sokat fogok mondani, sőt szolgálatot tesz a tudományos ügynek, ha ezzel a kérdéssel a sajtóban foglalkozik.

Ívpapírt ad elő.

— Azt tudja, ugyebár, hogy a feleségem Csengery Etelka, leánya annak a Csengery Antalnak, aki Deák Ferencnek nemcsak legjobb barátja, de politikai ténykedéseiben úgyszólván jobbkeze volt, különösen a kiegyezési munkálatokban.

— Csengery Antal fia, Loránd, nagynevű édesatyja irodalmi hagyatékának nagy részét öt hatalmas kötetben rendezte sajtó alá. Voltak azonban a feljegyzések között olyan bizalmas és méltán feltűnést érdemlő iratok, különösen az osztrák-magyar, továbbá a horvát kiegyezéseket illetően, amelyeket az öreg Csengery csak évek után akart publikáltatni.

— Most, hogy Loránd meghalt, arra kért meg hagyatékában, hogy atyjának ezeket a kényesebb természetű iratait én rendezzem egy hatodik kötetben sajtó alá.

— Ezt a kötetet a Magyar Történelmi Társulat fogja az ősszel kiadni és az elnök kértére a kötet bevezetéseképpen egy esszét írjak Deák Ferenc nagynevű kortársáról.

— Hát íme, ezen dolgozom. Hú segítő-társam a sajtó alá rendezésben dr. Lukinich Imre, a Nemzeti Múzeum könyvtári főigazgatója.

— Nagyon érdekes, amit találtam, — folytatja. — Körülbelül tizennégy darab, eddig persze ismeretlen levél Deák Ferencről, továbbá ama kor legjelentékenyebb embereinek, politikusoknak, íróknak, tudósoknak levelezései. Kemény Zsigmond, Eötvös, Szemere Bertalan, Arany János, Lónyai Menyhért ismeretlen írásai is szerepelnek e hagyatékban. Ezeket a Nemzeti Múzeumnak ajándékoztam, ahol egy külön Csengery-szekrényben fogják elhelyezni.

— Hogy egyebet is írok-e mostanában? Oh, igen. A nemzetközi joggal foglalkozom publicisztikai téren, mert véleményem szerint fontos, hogy a bennünket ért sérelmekről a külföldi illetékesek tudomást szerezzenek. A

napi politikával egyáltalán nem foglalkozom, de ezzel annál inkább. Legújabbán a kisebbségi kérdéstről írtam, a Ligák varsói gyűlésével kapcsolatban.

— Ejnye, ejnye — mondja kedves méltatlankodással, amikor végül, hogy a könnyű műfajnak is hódoljunk, megkérdem véleményét a bubifrizuráról és rövid szoknyáról. — Mi min-

denbe is bele nem viszik az embert! Csak általában felelhetek és leginkább egy viccel: minden nő annyi esztendővel látszik öregebbnek, ahány évvel a rövid haj útján fiatalabbnak akar látszani. Különben pedig, akinek amúgy sincs haja, vagy jól áll neki, annál nem lehet a rövid frizurát elítélni, mert annyira kényelmes és egészséges.

— A női ruházat ma általában sokkal egészségesebb és észszerűbb, mint régen a fojtó nyakakkal és a szervezetet nyomorító erős fűzéssel volt. A rövid ruha? Nohát, öregebb nőknek egyáltalán nem illik. Különben is fölösleges a vita e kérdésben: a Divat Ófelsége hatalma ellen nem lehet küzdeni. Fabinyi Lili.

BERZÉTHEY LENKE LEVELE

Kedves Szerkesztő úr!

Haldoklik a szezon, ne csodálja tehát ha én is ilyen hangulatban vagyok és ez alkalommal egész rövid leszek. Nyaralásra csak most kezdenek indulni a jó pestiek, mert eddig csak dideregtek a fürdőhelyeken, sőt a legtöbben visszajöttek, hiszen a pénzükért itthon is bosszankodhatnak az időn. Balatonföldvár még üres, de már tárt karokkal várja az érkezőket. Csak még Rausch Zoltánék és Benesné Báthory Kató tartoznak a fürdőhölgyek közé. A legregibb földvári vendégek: Éberék is Gasteinba illetve Edlachba mennek, Málka Angliába utazik, Heinrich Annie pedig férjhez ment. Sőt Eckhardt Tibor is megnősült, a szép báró Podmanitzky Ellent vette el. Bárdos Laci bácsi korán álmos, Gombos Tivadar csak augusztusban ér rá és így nagy csendre van kilátás. Szemesen a bennszülöttek közül csak Konkoly-Thege Kálmánné, Hegyeshalmy Elliék vannak, Balatonaldmádiban Krayer Gyuláék és Véghegyi Dezsőék, Fonyódon Papp-Ragályék és Hertelendyék, Balatonfüreden és Hévízen pedig egy csomó beteg. Amint látom maga is írt Hévízről, de azért a hévízi pikantériákat nem tudja. Így egyik közismert budapesti asszonykával történt meg, hogy a hipnotikusok bebeszélték neki, hogy a tó melegvizének nem csak a reumára van jó hatása, hanem az, bizonyos körülmények között Tarcsa, Stoósz, Franzensbad és hasonló gyógyerejű női fürdőket is nagyon eredményesen pótolja. De e célból a tóparti fán fészkelő gólyát kell a vízből nagyon mereven nézni naponta egy fél órát s ebben a páciensnek nem szabad zavartatni magát akkor sem, ha bármely bizalmasan úszik feléje egy ismerős gavallérja. Állítólag ez ki van próbálva és az illető asszonyka is örömmel írta meg férjének, hogy a hévízi speciális kúrát mindenképpen eredményesnek érzi.

Hát azt hallotta, hogy ezzel szemben egy fővárosi gavallér nagyon magányosnak érezte magát és udvarolni, sőt szeretni vágyott. Hosszú

Hévíz fürdőről: 1. A csendőrotthon nyaralói. 2. Fürdőzők a vízben (Kemény Gyula felvétele). 3. dr. Moll Károly fürdőorvos, Komjáthy Sándor, Bartal Aurél, Bezzegh István, Buday Barna (Mikich Károly felvétele)

sétái közben az erdőben a padot is kiválasztotta, hol az ismeretlen imádottnak esténként szerelmét tolmácsolni fogja, azt is tudta már, hogy mit hogyan fog neki mondani — esetleg tenni. Egyszóval minden rendben lett volna, csak a nő hiányzott hozzá, akit addig keresett és válogatott, még beütött az esős idő, elázott az erdő, lejárt a szabadsága és ő búsan véste be a pad támlájába az utolsó napon: „E helyen tanultam meg vágyini és szeretni — hiába.” Tudja ki volt ez az úr? . . . (törlés). Apropos Csillag Terézt megoperálták, már jobban van Safranek Jánosnét nem operálták meg, rosszabbul van, Végess Pici pedig, az idei bálók kedvelt táncosnője, meglepetésszerűen eljegyezte magát a tudományokkal — doktorrá avatták. Lássá, ilyen feleséget kívánok Önnek. Hive

Berzétthey Lenke

Háztartási, urasági, vendéglői intézeti

TŰZHELYEK

LAKOS LAJOS Takaréktűzhelygyár R.=T.

BUDAPEST

Közp. iroda és gyár:
VIII., Bezerédi-u. 8.

Telefon:
J. 21-34.

Városi üzlet és raktár:
IV., Váci-utca 40. szám
(Irányi-u. sarok) T.: J. 153-52

A hévízi honvéd gyógyház fürdővendégei: Benesch százados, Téchy Magda, Pogány Antalné, Kemény Gyula, Bíró Aladár, Jull Alfrédné, Olchváry Ödönné, Dörnyey Béláné, Pongrácz Pálné
Dr. Kemény Gyula felvétele

FÜRDŐÉLET HÉVIZEN

Hévíz ma legnagyobb fürdőhelyünk, de inkább gyógyhelynek nevezhető kitűnő melegvíz forrásánál fogva, melyet csak az egész nap a vízben tartózkodó betegek tudnak igazán méltányolni. A fürdőélet is tulajdonképpen a legmozgalmasabban a vízben figyelhető meg, ahol órák hosszát lehet az öregeknek tereferálni, fiatalabbaknak pedig flirtolni és hasonló szabadságokat élvezni. Mert a vízben — még a Balaton hideg hullámai között is —, hát még a meleg vízben, a két nem között kissé kötetlenebbek a társadalmi formák, de azért honté soít qui mal'y pense . . . Ezt találóan jellemezte Kamerer Ernőné, ki Pogány Antal altábornagynak az asszonyok anekdotaszállítójának egyik csípősebbnek ígérkező adomájára sietett megjegyezni, hogy ezt „holnap majd a vízben örömmel hallgatjuk, de szárazon belépirulunk”. Tehát minden pirulás ellen is igen jó hatása van a víznek. Ilyenkor a tavat környékező fák és bokrok ugyancsak visszhangosak a női kacagástól, melyekbe néha egy-egy sikoly is vegyül, amidőn a víz színét ellepő lótoszlevelek közül hirtelen kiemelkedik egy borzas fej, vagy mikor a derékig érő iszapból férfisegítséggel kell kihúzni egy beutalt hadiözvegyet. (Nem az iszapba, hanem a katonai gyógyházba van beutalva!) A tavat keresztül-kasul szelik a fakorlátok, ezekbe kapaszkodnak rendszeren a hölgyek és így bizony nehéz lekapni őket a lábukról, még ha nemúszók is. Itt csoportosul az érett ifjúságnak az a része, akik — mint a gyöngyhalászok — a fürdő legbájosabb kis leányát, Rimély Gyöngyikét óhajtják sok szakértelemmel úszni tanítani. A vízben Barthos Tivadar, a lábbadozó osztag parancsnoka és Végh Mihály, a „Nyulász”-társaság elnöke, végül Buday Barna pedig itt a lihegők vezére. Zerneck Ernő a szenvedélyes halászó, mintaférj szerepét játssza a hölgyek körül, róla vesznek mintát a többi szalmaözvegy férjek. Szilvássy Lillinek nem udvarolhatnak a vízben, mert ő legjobb úszó és így még a nem podegrás gavallérok sem bírják az iramot felvenni vele. Bartha László ezredes a leghosszabb tehát, a legjobb úszótanár és nagyon ügyel a tanítványaira a vízben, úgyszólván a tenyerén hordozza őket.

Szárazon az egész fürdőközönség a délutáni zenénél találkozik és ilyenkor az urak java Bezzegh István gyógyszerárának terraszáról nézik a korzót. Ez a kaszinó és a megfigyelőpáholy, ide jönnek a páciensek szódabikarbónáért, na és egy kis információért. Este hét felé oszlik a közönség, mert hét felé húzza a cigány és hét felé ropják a shimmyt a reumasok. A közönség elitjét azonban a kúrszalón vendéglőjében láthatjuk együtt, hol Csizmadia János vendéglős a víztől leéhezett fürdőzőket ugyancsak kiváló konyhájával vigasztalja. A gyönyörű fekvésű nagy terrazon a sarokban van a „dárdások” asztala, az asztalfőn Bartal Aurél volt pozsonyi főispánnal, itt étkezik még a megyei szép asszonyok közül Nyáry Antalné, Kmoskó Gyuláné, Wieser Vilmosné a szép kis Duczy leányával, Krepuska Gézáné asszony leányával, valamint Poór Ferenc és neje, Szilvássy Kálmánék, Lingauer Albinék, Hartyány Imrénék, Kocsuba Emil, Kobelrausch Gyula, Farkas Elemérék, Busits Lajosné és leánya, Matolay Istvánné Magda leányával stb. A közigazgatást Sztranyovszky Sándor nógrádi főispán, Alexander Imre szolnoki alispán, Zsóry György borsodi alispán és egy sereg főszolgabíró képviseli. A telepen a legnépszerűbb ember azonban a fiatal fürdőorvos, Moll Károly budapesti tanársegéd, aki a reumának és minden hasonló nyavalyának oly kiváló ismerője, hogy nálánál csak a csodás víz van nagyobb hatással a betegekre s akik nem is tudják, hogy kinek hálálkodjanak jobban, az ügyes doktornak, vagy a meleg forrásnak. Keszthely közelségének és kiváló autóközlekedésének köszönhető, hogy onnan is jönnek betegek Hévízre, így gr. Béli Ferencné két gyönyörű leányával, Máriával és Ilonával, ide járnak gyógyulni a nagyszerű víz és a kitűnő doktor kedvéért. Az ifjúságot képviselő keszthelyi gazdászok is gyakori vendégei a telepnek,

de őket nem a víz, hanem inkább a bor érdekli, amelytől a bizonyos fiatalos hévvel lehet készülni az elmaradó vizsgákra. Kedves jelenet volt, midőn egyik kis gazdasz hallgató egy pezsgős mulatozás keretében a fürdővendégek nagy örömeire állandóan azt hangoztatta, hogy azt, aki a Közép-Európa konszolidációjának ellentáll, azt itt nyomban lelövi azon pisztolyával, amely ma véletlenül otthon maradt. Kissé rosszul forgott már a nyelve és konszolidáció helyett hol konspirációt, konfirmációt, hol pedig konstellációt, konflagrációt vagy konsternációt mond. De végül is elfogy a pezsgő, a kedves kis fiúk kiisszák a pezsgőhűtőből még a jeges vizet is és bekocsznak a holdvilágos éjben Keszthelyre s evvel a kis kiruccanásnak vége! De van a gazdaszok között néhány, aki nem a duhajkodás, hanem a szép Elek Ilonka kedvéért rándult át, mert ő még Pesten is a legjobb táncosnó hírében áll, — hát még Hévízen.

Egész külön társadalmi életet élnek az ún. beutalt köztisztviselők és katonatisztek, illetve azok családtagjai. Külön nagy családot képeznek s e családot Kemény Gyula őrnagyorvos gyógyítja és fotografálja. A négyheti együttlét ideje alatt természetesen a legtöbbet egymáson mutatnak. Biró Aladár alezredes-hadbírónak gondja van reá, hogy szellemes felfedezésekben hiányt ne szenvedjenek. E közben születik meg például a Seckingeni trombitásnak egész Hévízen ismert legendája, vagy a kedves táborigazgató plébánosnak, Wlassics Gézának esete. A nemes páter kúrja közben a lelkiekről sem feledkezik meg, minden nap miséznek és e célból hajnalban ő van legelőször talpon a gyógyházban. De a személyzet mindig elalussza a keltését és így szent Vitus által költeti magát fel, aki bizony más kevésbé szentéletű férfiúnak nem szokott ily esetekben rendelkezésre állni. A katonai gyógyház betegei, vagy mondjuk nyaralói közül feljegyeztük még a következőket: Karácsony Endre államtitkár neje és leánya, Mihályffy Győző tábornok és neje, Csicseri-Orosz Árpád cs. kir. kamarás és neje, Jablanczy Géza ezredes és neje, Almássy Józsefné, Szivér János min. tanácsos, Téchy Gyuláné és leánya, özv. Apáthy Gyuláné, Yull Alfrédné, özv. Pechata Endréné, Olchváry Ödönné, Martinovics Ágoston ezredes és neje, Czirner Ernő ezredes, Nemeckay Antalné, br. Kemény Elemérné, özv. Holes Gézáné, Baló Zoltán őrnagy és neje, Dörnyey Béláné, vitéz Pongrácz Pál százados és neje, vitéz Kovács Elemér főhadnagy neje, Sáfár Elemér r. tanácsos, Apáthy Istvánné és Lászlóné, Smietz Rezső ezredes és neje, László Miklós tábornok, Rátvay László ezredes és neje, Koós Ernő alezredes és neje, Artner Kálmán altábornagy, Zadravec János táborigazgató püspök, Börcsök Andor, Michnay Géza őrnagy és még sokan.

A fürdőközönség kedveltje Kádár Gusztáv bácsi, akinek ha mozog a balkarja, akkor holnap süt a nap, ha fáj a keze, akkor eső lesz, továbbá Baross Aurél, Kecskés Gábor és a

hölgyek közül a legbájosabb Pechata Erzsike. A csendertisztek-otthonában üdül Stenszky Lajos ezredesné, Nemessányi Lajos ezredesné és két leánya, Hadácsy Rezsőné, Molnár Henrikné, Nemesszeghy László alezredes és neje, Forgách Elemér őrnagy és Demusz Henrikné.

Az éjjeli mulatozások egyébként teljesen a fürdőtelepen kívül, a közvetlen közeli Szent-andrás község területén folynak le, hol Magyarországon ezidőszerint a legintenzívebb építkezés folyik. Csupa szálló, szanatórium, panzió, vendéglő, aszfaltozott járda, szinte látszik, hogy ezen terület már nem képezi a hévizi fürdőbörtet tárgyát, hanem azt a község agilis fő-

Hévízi fürdőközönség.

jegyzője, VaJda Ákos irányítja. A fürdőigazgatóság különben igen előzékenyen gondoskodik a vendégek szórakoztatásáról, állandó témát szolgáltatván nekik ahhoz, hogy egymás között megvitassák, mi minden szépet lehetne még itten produkálni. Mert a mi szép és jó, azt mind a természet nyújtja és ezt a fürdőzők nagyon jól látják. Ami pedig mulatságos, az a fürdővendégektől ered, akik saját szórakoztatásukra mindent kieszelnek. Így a holdvilágnál megtekintik a 305-ös számú Péterffy Sándor öreg cserkészek táborát, hogy az ifjaktól vagy a telep mindentudó hős borbélyától, Stefanits mestertől néhány mulatságos ötletet halljanak.

Hévíznek ezidőszerinti vendégei még a következők; Felszeghy János és neje, Spolarits Györgyné, Komjáthy Sándor, Terpetzky Mária, Bodolay Margit, Bezzegh Ernő, gróf Teleki József, Kohut Adorján, Reischl Rihárdné és leánya, Reischl Imréné, Horváth Magda, Merfort Viktor államtitkár, Rák Endre apátplébános, Forster László, Héger Jenőné, Rippl Rónay József, Végh Kálmán, Wikle Károly stb. Meg lehet tőlük kérdezni, nem-e gyógyultan vagy felfrissülten távoztak Hévízről és többet költöttek-e, mintha Külföldre mentek volna.

A TÁRSASÁG

RÖVID SZEMÉLYI HÍREK. *Albrecht* főherceg Újkígyóson a *Wenckheim* grófi családnál látogatást tett. *Festetics* Tassilo herceg Budapesten tartózkodik. *Bethlen* István gróf a Fásorszanatóriumot gyógyultán elhagyta. *Apponyi* Károly gróf és neje gyermekeikkel a *Windisch-Graetz* Alfréd hercegi pár látogatására Csehországba, *Tachau*ba utaznak. *Festetics* Kálmán gróf és neje bogáthi birtokukra utaztak. *Csáky* Adorján

mesen van. *Halmos* Károly Abaújkérre utazott. *Karvázy* Baba Kelebián. *Katskovits* Margit Jákón tartózkodik. *Kherndl* Edit Fonyódon nyaral. *Losonczy* Mihályné Albertirsán időzik. *Magyari* Kossa Gézáné, ki sokáig Budapesten a Hungáriában lakott, visszautazott Kúnhegyesre. *Papp* Ragányi Endréné ez évben is Fonyódon nyaral. *Purgly* Jánosné mezőkovácsházi birtokára utazott. *Csicseri* Rónay Istvánné zalai birtokán

Lónyay Gábor gróf és Sényi Anna esküvőjén: A násznép. gr. Lázár Mária, br. Nádherny May, menyasszony, vőlegény, nagyunyomi Sényi Lujza, gr. Batthyányi Mariette, gr. Bolza Ilona, gr. Ostrowski Pietré, gr. Apponyi Rudolfné, br. Nádherny Hanna, br. Szegedy Mariette, br. Vay Miklós, nagyunyomi Sényi Béla dr.

gróf és családja Ischlben nyaralnak. *Sennyei* Miklós báró és családja hosszabb időre Marienbadba érkeztek. *Serényi* Istvánné grófnő dédesi birtokán tartózkodik. *Madarassy-Beck* Zsuzsanna bárónő, lapunk belmunkatársa hosszabb tartózkodásra Brioniba utazott. *Roskoványi* Dezső kir. kamarás, ny. huszárezredes Szabolcsban, Tiszabezdédén tölti a nyarat. *Aprily* Gyuláné Vonyarcvashegyen tölti a nyarat. *Bartos* Tivadarék Balatonlellén időznek. *Balonyi* Ágostonné Nagyfügeden tartózkodik. *Csabay* Klári tiszaszőlősi birtokukra utazott. *Fúróné* Gaal Aliz külföldről visszatérve, bácsalmási szőlőjébe vonult. *Gyérey* Richardné egyelőre ozorai birtokán időzik. *Gözsy* Tibor idén is Balatonsze-

időzik. *Szilassy* Györgyné Magyardémben nyaral. nádossi özv. *Terstyánszky* Kálmánné mátyásföldi villájában tartózkodik. *Csányi* *Wolnhoffer* Emil ez évben is Balatonlellén a „Jószerecsse” villában nyaral. *Vantsay* Istvánné Felsőalapon időzik. ifj. koltai *Vidos* Józsefné Kemenesmihályfára utazott. Özv. dr. *Helmbacher* Miklósné Nauheimban a Grödl-szanatóriumban üdül. *Geiszt* Gáspárné rövid idejű pesti tartózkodás után Berlinbe visszautazott. *Laudon* Marietta dr. ezidén nem nyaral, hanem a Batizfalvy szanatóriumban dolgozik. *Gerenday* Duci rövid időre Parádra utazott, onnan Piskére utazik, ahol atyja kuriáján tölti a nyarat. *Ollé* Vilmosék és Baba leányuk Porto-Roséban töltik a nyarat.

CARON-, GUERLAIN-,
HUBIGAN-, ATKINSON-

PARFÖMÖK
LEGOLCSÓBBAN

KOSZTELITZNÉL BUDAPEST
V., DOROTTYA-UTCA 12. SZÁM TELEFONSZÁM: 188-89.

EGYSZERŰ ÉS MŰVESZI BŰTOROK
ALLANDÓ RAKTÁRA

BUTORCSARNOK

SZÖVETKEZET

KASTÉLYBERENDEZÉS
LAKBERENDEZÉS.

Főüzlet: ÜLLŐI-ÚT 18. Telefon J. 99-24.

BUDAPEST

Fióközlet: JÓZSEF-KÖRÚT 28. Telefon J. 20-68.

HÁZASSÁGOK. Sárvár-felsővidéki Széchenyi Dénes gróf cs. és kir. kamarás és v. b. t. t., a magyar főrendiház örökös tagja, szolgáltonkívüli cs. és kir. r. követ és meghatalmazott miniszter és neje, szül. *De Caraman-Chimay* Emilia grófné cs. és kir. palotahölgy örömmel tudatják *Louise-Denyse* leányuknak galánthai és fraknoi *Esterházy* János gróffal folyó évi június hó 25-én Sopronhorpácson tartandó házassági egybekelését. (Sopronhorpács—Marcaltó.)

Lónyai Gábor gróf július 1-én vezette oltárhoz nagyanyomi Sényi Annát a Nagyboldogasszonyról nevezett koronázó főtemplomban. Az egyházi esketést Csiszárík János címzetes püspök végezte fényes papi segédlettel.

Az esküvőn megjelentek: József főherceg tábornagy, valamint Augustia főhercegasszony, Magdolna főhercegnő és Seefried grófnő. Tanuk voltak a vőlegény részéről Lónyai Elemér herceg és bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár; a menyasszony részéről Baratta-Dragono Richárd báró titkos tanácsos és nagyanyomi Sényi Dénes. A templomban a nászmenetet Bánffy Zoltán báró botos násznagy vezette, őt követték a következő párok: Forster Jenő báró és Bolza Rudolfné grófné, Bolza Rudolf gróf és bárcziházi Bárczy Istvánné, Ostrowszky Péter gróf és Apponyi Rezsóné grófné, Vay László gr. és Pejacsevich Jolán grófnő, Vay Miklós báró és bárcziházi Bárczy Elekné, Baratta-Dragono Károly báró és Szegedi Sándorné báróné, bárcziházi Bárczy István és nagyanyomi Sényi Dénesné, Baratta-Dragono Richárd báró és Draskovich-Pongrácz Ivánné grófné, nagyanyomi Sényi Dénes és Baratta-Dragono Richárdné báróné sz. Haugwitz grófnő stb.

Dr. Tókécs Gyula főv. fogalmazó Müller Rózsával házasságot kötött.

Gyuritzta Magda és dr. Wallner János július hó 7-én 11 órakor Szegeden, a rókusi templomban házasságot kötnek.

ELJEGYZÉS. felsőbányai Lassner Zoltán dr. a m. kir. belügyminisztériumba beosztott rendőrtanácsos, tartalékos huszárfőhadnagy eljegyezte mihálfi Mihálffy Erzsébetet.

Lassner Zoltán és „A Társaság” között oly régi intim és kedves kapcsolat van, hogy bizonyos mértékig mi is örömszülőknek érezzük magunkat, midőn e kedves hírt regisztráljuk. Reméljük, hogy Lassner Zoltán, a híres bálelnök és agilis bálrendező továbbra is megmarad annak, amire veleszületett szeretetreméltósága és sok más pompás tulajdonsága predesztinálja: a magyar társas élet oszlopos tagjának.

Dr. Baitz Géza klinikai tanársegéd eljegyezte Wagner Vilmos bácskai földbirtokos leányát, Lilyt.

ARANYLAKODALOM. Shvoy Kálmán ny. áll. vasúti főellenőr a Regnum Marianumban ünnepelte aranylakodalmát, mely alkalommal a hálaadó misét fia mondotta.

Jelen volt még a jubiláns pár másik két fia is, akik a fővárosi társaságban közismeretek és pedig Shvoy István tábornok és Shvoy Kálmán vezérkari ezredes.

Horthy Miklósné a vitézi avatásnál páholyában beszélget. Előtte balról jobbra ifj. vitéz Horthy István, Papp Géza báró, id. Wlassics Gyula báró, Sipőcz Jenő, Berzeviczy Albert

Fabinyi Lili felvétele

PAPP-SZÁSZ TAMÁS „Oroszországi élményeim” cím alatt írta meg hadifogságának és azt követő oroszországi szabad életének történetét. Az író leírásának előszavában előrebocsátja ugyan, hogy nem hivatásos író és talán így kívánja leszerelni a kritikát, mi azonban nyugodtan bocsátjuk Papp-Szász Tamás munkáját olvasóink ítélete elé.

Mindvégig érdekes az és amellet, hogy való történet, irodalmi szempontból is megüti a mértéket. Mai számunkban első felet hozzuk a leírásnak, következő számunkban pedig a befejezést.

FABINYI LILI nevével régebben sűrűbben találkoztak lapunk hasábjain olvasóink s így az illusztris írónőt nem kell abból az

alkalomból bemutatnunk, hogy ismét mint belmunkatársunk kezdi meg nálunk működését. Annyi bizonyos, hogy Fabinyi Lili neve ma már nem hírességre törő írónőt, hanem kipróbált tollú, kiforrott írótt jelent és hisszük, hogy velünk együtt olvasóink táborába is örül akkor, amikor most mint régi kollegánkat melegen üdvözljük.

HALÁLOZÁS. Almánfalvi ifj. Niamessny Mihály június 26-án huszonnégy éves korában elhunyt. A budapesti jogászfűjség életében vezetőszerepet játszott; a főváros társadalmi életében nevét, mint az idej jogászbál ügyvezető elnöke tette emlékezetessé. Vele a magyar reménység fájának egyik sokat ígérő rügye szállott sírba.

Lapunknak hűséges olvasója és kedves fiatal barátja volt ifj. Niamessny Mihály és nem búcsúztathatjuk el méltóbban, mint ha szó szerint idézzük a szülei által kiadott gyászjelentés záradékát: „Legyen neki könnyű imádozt hazája földje, melyért élt s melyért meghalni nem adatott meg neki”.

GRÖBER LAJOS UTÓDAI CÉG
BUDAPEST, IV., HARIS-KÖZ 5. Alapítási év 1848

AJÁNlja IZLÉSES ÉS SZOLÍD KIVITELŐ **FONOTTBÚTORAIT**
KERTI PAVILLONOK, HALLOK, KASTÉLYELŐ-
CSARNOKOK ÉS DOHÁNYZÓK BERENDEZÉSÉRE

AZ ÚJ BUKARESTI MAGYAR KÖVET BEMUTAKOZÁSA AZ UDVARNÁL. Villani Frigyes báró, volt prágai magyar követ, akit a Kormányzó Úr Ó Főméltósága a bukaresti követség vezetésével bízott most meg, megbízó levelét június hó 23-án adta át a szokásos formások között Ferdinánd román királynak Sinaiában.

A megbízólevél átadása után a királyné fogadta Villani bárót, majd udvari reggeli volt, melyen a királyi családon, a követen és kíséretén kívül, számos udvari méltóság vett részt.

Nem kétséges, hogy Villani báró Bukarestben is épp oly közkedvelt lesz, mint Prágában volt és kiváló tulajdonságai, valamint egyéni szeretetreméltósága ott is megszerzik rövidesen neki, az állásának sikeres betöltéséhez szükséges rokonszenvet és tiszteletet.

A BÉCSI MAGYAR „ST. STEFANVEREIN” Eszterházy Irma hercegnő védnöksége alatt Bécsből Hainburgba hajókirándulást rendezett, amely a Hainburgból való visszatérésnél a hajón rendezett táncos teával végződött. Az estély, amelynek tiszta jövedelmét a bécsi nyomorgó magyarok kapták, pompásan sikerült. A hajó éttermében cigányzene szorgalmasan ropták a táncot. A kiránduláson résztvettek:

Csarsky dr., Kövesshy bárónő, Vértessy Claudine, Rothenthal-Laminet bárónő, Gratz Ilona, Döry-Senney bárónő, Jeszenszky Miklós báró és neje, Pongrácz Olga bárónő, Dubsky Dóra grófnő, Döry Aladár báró és még sokan.

INGYENES NYARALÁS A BALATONON. A Balatoni Társaság a pénzügyminisztériumtól nyert engedélye alapján a balatoni propaganda és a szegény, beteg árvagyermek javára művészi és a balatoni életet ismertető sorsjegylevelezőlapokat hozott forgalomba, darabonként 5000 K-ás árban. A sorsjegyek húzása július 10-én lesz.

A LUDOVIKA-ÜNNEPÉLYEN megjelent hölgyek: a közönség soraiban ottlátuk a már felsorolt előkelőségeken kívül gr. Csáky Károlyné, Nádossy Imréné, Joanovich Sándorné és leánya Eszter, Darányi Gyuláné és leánya Topika, Gschwindt Ernőné, Burchardt-Bélaváry Andorné, Szmeccsányi Ödönne és leányai, báró Than Károlyné, Révy Kálmánné, Peredy Józsefné, Baitz Józsefné, Janky Kocsárdné, Hegyessy Ivánné, Dieballa Györgyné, Lawotte Károlyné, Makay Istvánné, Baitz Oszkárné, br. Lukachich Gézáné, Tömösváry Tivadarné, Duszárdy Istvánné, Térfy Béláné. Ury Ophilia, Baitz Ilonka, Kelemen Klári és Kató stb.

Bukaresti követségünk: Magyary Antal követségi tanácsos, Villani Frigyes báró, az új román követ, Szentirmay Béla követségi tanácsos, Csáky István gróf követségi titkár

AZ „AUTÓ” LEG-ÚJABB SZÁMA a Magyar Automobil Klub jubileumi túraújtjáról érdekesítő leírásban és szép képekben számol be.

A MAGYAR KIRÁLYI FOLYAM- ÉS TENGERSZÁLLÓ RÉSZEK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG június 30-án tartott rendes közgyűlése az 1924. évi osztalékot 8500 koronában állapította meg, mely július 1-től fizetetik.

KIADÓHIVATALUNKAT VI., Aradi-u. 14. szám alá, a Hornyánszky-nyomda épületébe helyeztük át. Kettős célt szolgál ez áthelyezés. Nyomdánkval közvetlen kapcsolatban lévén, tökéletesebb lapot adhatunk, másfelől megkönnyítjük adminisztrációnkat azáltal, hogy az előfizetést, kolportázst és hirdetést innen intézzük.

A jövőben tehát kérjük a kiadónkat érdeklő megkereséseket (előfizetés, kolportázs, hirdetés, klisék, kozmetikusunkat és grafologust érdeklő levelek) a kiadóba irányítani.

A kiadóhivatal telefonszámai: 22—87, 67—90.

Szerkesztőségünk I. kerület, Horthy Miklós-út 1. a. maradt.

A WIENER SALONBLATT legújabb száma érdekes társaságbeli híreket és gyönyörű portrékat hozott. Kapható a Beszerzési Részvénytársaságnál és az előkelő szállodák újságárusainál.

JÓ CSALÁDBÓL való, képzett, kifogástalan megjelenésű rokkant tiszt (tökéletes gép- és gyorsíró), aki a legkitűnőbb referenciákkal rendelkezik, megfelelő bizalmi állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Villani Frigyes báró bukaresti új követünket a román király szárnysegéde ötfogatú díszhintón a királynőhöz Sinajába kihallgatásra kíséri

A Ludovika sportünnepélyén: 1. Lovagkori felvonulás 2. A növendékek nőszerpekben

Fabinyi Lili felvétele

A M. KIR. HONVÉD LUDOVIKA AKADÉMIA június hó 24-én nagyszabású sportünnepet rendezett, amelyen a főváros színe-java megjelent és az előkelő közönség tetszése kísérte a tisztek által rendezett és a növendékek által pompásan bemutatott sportmutatványokat s korhű felvonulásokat.

Az ünnepély, melynek főrendezője vitéz Szinay Béla ezredes volt, két részre oszlott. Az első részben volt a felvonulás és szabadgyakorlatok, melyeket Schenker Zoltán és Tasnády Imre vezettek. Ezután „Képek az ember- és lósport történetéből” cím alatt a növendékek vitéz Lipcsey Márton, Schenker Zoltán és Reiter József rendezésében és Bucskó Jenő, Somoskeöy László, Rabács István, Kamilli Frigyes, Walentényi Leó, Tasnády Imre és Scholtz Dezső vezetése alatt a görög olimpiai játékokat, továbbá a középkor, újkor és legújabb kor ember- és lósportját mutatták be. A második részt: „50 év Magyarország történetéből” Glock Tivadar ezredes tervezte. Négy képből állott: „Toborzás Mária Terézia korából” vitéz Szécsi Zsigmond rendezésében, „Jelenetek a hochkirchi csatából” Hack József rendezésében, „Jelenetek a lipcsei csatából” Nemes József tervei szerint és „Párizs meghódolása 1814-ben”.

A megjelent hölgyközönség névsorát lapunk 623. oldalán közöljük.

TÖRÖK GARDEN-PARTIE. A Magyarországon tartózkodó török egyetemi hallgatók, a többi magyarországi kultúrintézményeik összenövénnyel a magyarországi követség védnök-

sége alatt sikerült garden-partiet rendeztek a Gellért-szálló terrasán. A kissé hűvös nyári estét, török barátaink kedvessége és az emelkedett hangulat derűje tette melegebbé.

A táncverseny, a tombola és ezer más szórakozás volt egy jól sikerült garden-partie biztos záloga. Az egybegyűlt előkelő társaságot csak a fölkelő nap jóreggelje intette hazamenésre, mikor is csak a gardi mamákerélyes intervenciójára történt ez meg.

Jelen voltak: Hüsrev bey és neje, magyarországi török követ, Harun bey és neje, konzulhelyettes, Saffati, Telat és Zsavad beyek, a török követség titkárai, Nadir bey, konzuli titkár, Nadji bey török diákelnök, a garden-partie főrendezője, Mustafa Afif bey, Saffet bey, a „Vatan” konstantinápolyi

politikai napilap tudósítója, a bál elnöke, Szadi bey, Szaha bey, a magyar egyetem hallgatói, Magyary Béla, a török kulturális osztály vezetője, újságíró, dr. Szécsy Gyula Jenő, a turán társaság igazgatója, dr. Dömötör István, volt miniszter, dr. Timár József, a Magy. Tör. Szövetség igazgatója.

A hölgyek közül feljegyeztük: dr. Pápai Vajna Ferencné, Bodó Józsefné, Schmidtné, dr. Madarász Erzsébet, Salamon Buci, Kovács Klári, Nagy Bábi, Freinreisz Mädi, Somogyi Rózsa, Ica, Maca, Karátsonyi Mancsi, K. Dénes Böske, Nagy Kamilla, Dezsewffi Bella és Marietta, Marik Klára és Brigitta, Müller Bella, Horváth Ila és még számosan. A táncversenyt Nagy Bubi, Freinreisz Mädi és Somogyi Ica nyerték.

Köprüli zádé Mustafa Afif bey és neje Goics Boriska

HÜTTL TIVADAR porcellángyáros és nagykereskedő. Állandó díszraktár BUDAPEST, V., DOROTTYA-U. 14. porcellán- és üvegkészletekből

Vadász drogéria TULAJDONOS: VADÁSZ FERENC
Budapest, IV., Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota)
Telefon: József 149-70. Telefon: József 149-70.

VADÁSZAT ÉS KUTYASPORT

Rov.vezető: KERPELY BÉLA LOVAG

NEMZETKÖZI EBKIÁLLÍTÁS BUDAPESTEN

Június hó 21-én zajlott le — a szó legszorosabb értelmében — a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete által évente rendezni szokott tavaszi, nemzetközi ebkiállítás. Ezúttal nem a Tatersallban gyűlt össze a kutyatársadalom elitje, hanem a Ludovika Akadémia fedett lovaglőiskolájában gyönyörködhattünk a szebbnél szebb példányokban. Összesen 204 darab agarat, vizslát, foxterriert, tacskót, komondort, pulit, német juhászebet, dobermant, boxert, airedaleterriert, doggot, pinschert, spitzet, bulldogot, máltai selyempinschet, olasz agarat, japán chint vezetett a szakértő zsűri elé, melyben két külföldi ismert tenyésztő is helyet foglalt: gróf Scapinelli Pál és Kammerer Károly, Wien-ből.

Reggel nyolc órától mind hangosabb és hangosabb lesz a hatalmas fedett lovarda: egymásra érkeznek a nap négylábú hősei, ki autón, ki fogaton, ki csak amúgy gyalogosan és gazdáik idegesebbek náluknál. Ők, a hű négylábú cimborák csak legfeljebb irigységből ugatják egymást szüntelen. Tíz órára minden eb a számára kijelölt boxjában volt és megindult a látogatók nagy tömege, mely érdeklődve, kedvtelve szemlélte a nemes fajtájú kutyákat. A díszes közönség soraiban ott láttuk Gabriella kir. hercegnő őfenségét, ki maga is a kiállítók közt szerepelt és „Sporting Lassie” nevű drótszörű foxterrier szukája feltűnést keltett, továbbá herceg Lónyayné, Stefánia kir. hercegnő őfenségét, kinek kiállított német juhászebe „Baldur von Hassenstein” I. díjat és dr. Lehner Arthur tiszteletdíját érdemelte; azután gróf Andrássy Gézá, gróf Apponyi Antal, Kenessey Istvánt, az Ötvös baronesszekt, báró Madarassy-Beck Ilonát, Liphay Béla bárót, Prónay Pálné Pállfy-Daun grófnőt, Rakovszky István kormányfőtanácsost, Kirchner Hermann altábornagyot, dr. Rejtő Sándor egyetemi tanárt, Wahl Ernőéket, Herceg Ferencet, Siposs Árpád tábornokot, Szunnyogh Gáborné Bánffy Dóra bárónőt, okányi Schwartz Józseféket, Taxis Theodora bárónőt, gróf Grotta Grótenegg Frigyes és még sokakat az előkelő társaságból.

A zsűri is megkezdte működését és fajtán-

ként sorra eléjük vezették a benevezett telivér ebeket, melyek közül legjobbak voltak: a Rakovszky Iván belügyminiszter által tenyésztett „Duci” nevű magyar sárga vizsla, ludányi Bay Bertalan (Szeged) „Boy of Beril” pointerje (József főherceg tiszteletdíjának nyertese), Mattanovich Károly erdőtanácsos (Kalocsa) „Miss” angol setterje,

dr. Baróthy Miklós „Hungarian Hurrah” simaszörű foxterrier kanja (Wahl Ernőné tiszteletdíját kapta), dr. Leskó János „Gyn Foxhaunter” drótszörű foxterrier kanja (mely Gabriella főhercegnő tiszteletdíját nyerte), Gyertyánffy Aladár százados (Bábolna) „Girly II. Kisbér” drótszörű szukája (a belügyminiszter tiszteletdíjának nyertese), Grafy Frigyesné „Fürge” pulikutyája (Herceg Ferenc tiszteletdíját kapta, Lehner Artur „Harro von Heinrichsbrunn” német juhászebe, Körmendy Géza őrnagy „Dervis-Rábagyöngye” német juhászebe, berethei Marton Béla „Ally v. d. Spickelalm” dobermanja (Budapest székesfőváros tiszteletdíját nyerte), Ilosvay Zoltán airedaleterrierje „Countess von Stocksberg”, Romeiser Lászlóné „Schnuggi” német pinscherje, Holitscher Félixné „Little Jonny Boy” francia bulldogja, nemes Chernák Béláné selyempinschije „Morzsa”, Hoffmann Mária japán chinje „Jum-jum” és báró Dobeneck Ferdinándné (Nizza) „Riquette” belga griffonja. Kyb.

Alapította KIRNER JÓZSEF cs. és kir. udvari szállító 1808. évben.

PIRK JÓZSEF ÖRÖKÖSE

DOTZAUER KÁROLY PUSKAMŰVES

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 17. SZ.

AZ „ORSZÁGOS CASINO”-VAL SZEMBÉN

Gyára: VIII., Hunyadi-utca 10.

Telefonszám: József 154-15.

Saját gyártmányú kézimunka és külföldi vadászfegyverek, töltények, felszerelések, sport- és halászati cikkek nagy választékban.

Kutyanyíró és Kutyafürdő Intézet

VI., Gróf Zichy Jenő-utca 33. Nagymező-utca sarok

Igazg., rendelő főorvos:

RÉTLAKY FERENC

Állatorvosi Rendelő kis állatok részére

Naponta délután 3-tól 6-ig. Telefonszám: 94-39.

SZÉPSÉGGKULTUSZ

Rovatvezető: POSTA SÁNDOR DR.

PÜDER ÉS RÚZS. Beardslaynek, a fiatalon elhunyt híres angol rajzolóknak van egy Vénusz-kompozíciója. A képen a tenger habjaiból születő Szerellem Istennőjét rajzolta át, még pedig úgy, hogy Vénusz egy hatalmas púderos dobozból kél életre és kezében ama híres fátyol helyett egy hatalmas púderpuffnit tart. És valóban, a mai nő púder, rúzs és egy csomó egyéb pamacsolószert és szerzősám nélkül elképzelni alig lehet.

A púder anyagánál fogva elsősorban arra szolgál, hogy a zsíros, nedves bőrfelületet szárítsa, a túlságos zsírosság miatt keletkező fénylést bizonyos tónusban tompítsa. Amellett nedvszívó hatása miatt bizonyos mértékig hűsítő hatása is van. Mondhatnók azt is, hogy a bőrre applikálva, mint rendkívül finom védőhártya is szerepel, mert a külső levegő erősebb fizikai hatásai elől az esetleg túlérzékeny, túlfinom bőrfelületet megvédi. De viszont a púdert az a nő is használja, akinek a bőre nem zsíros, nem nedves, ellenkezőleg, nagyon is száraz. Az ilyen bőrön a púder nem áll meg, észrevétlenül és helyenként lepereg, az eloszlása nem egyenletes, védőhatása tehát nem teljes, mindennekfelett az amúgy is száraz bőrfelületet szárító hatásával valósággal kicserzi. Akinek tehát száraz a bőre, az, mielőtt púderezni, valamilyen ártalmatlan és könnyű zsiradékkal kenje be. Nem vagyunk azonban naivak és tudjuk, hogy a púder mint higiénikum, legkevésbé számít. Számít azonban mint kozmetikum.

PATHÉ-BABY

WANAUS JÓZSEF

fényképezési cikkek
szaküzlete
Budapest, IV., Sütő-utca 2.
(Deák Ferenc-tér sarok)
Telefon 8-67

A púder finom porát különböző festőanyagok hozzáadásával színessé teszik és itt lép előtérbe a púder mint elsőrendű szépítőszert. A jól megválasztott púderféleség remekül emelheti az arc tónusát, viszont megdöbbentően csúnya, ha a fehérre meszelt arc után, hirtelen átmenettel, a sötétbőrű nyak következik. Más hatást vált ki a púder nappali és más esteli fényben. Társaságbeli nő a legfinomabb púdert és többféle színben használja, mert a púder segélyével még a ruha tónushatását is lehet ügyesen fokozni, vagy ellensúlyozni.

A rúzs mint orvosság onnan indult hódító útjára, hogy a

pirosra festett „szőlőzsír” volt a kicserepezett ajkak orvossága. Jött a „stift”, majd mikor az könnyen le- és elmázódott, a festékebe, a folyékony ajakpirosítóba mártott ecset vagy üvegbot. Orvosi szempontból az ajak vagy bőrgyógyászati, vagy sebészeti kezelést igényelhet — ha beteg. Kozmetikus szempontból az ajkak vonala, formája és színe az, amely az arc harmóniáját befolyásolja. A természetől szépen ívelt ajak ritkaság, ellenben könnyen megszerezhető egy kis ügyességgel, ízléssel és gyakorlattal. Például kevés bántóbb diszharmonia van, mintha vérszegény nő, akinek foghúsa, inye rendkívül halvány, égő pirosra festi az ajkait, mert ha kinyílik az ajak, rögtön feltűnővé válik a különbség; ami feltűnő, azt jóízű nő kerüli! Éppoly mulatságos, ha a jól termesztett nő, kinek egyébként való molettsége jól proporcionált, „pici piros ajk”-at hord. Még ha természetől is kicsi az ajak, akkor is a kozmetikus segítséggel inkább fejleszteni kell, mert így harmonikusabb az összehatás. Éppúgy lehet ügyesen kisebbíteni is az ajkat, mint azt a hölgyek igen jól tudják. Mindig ügyelni kell azonban az átmenetre!

Pour la beauté du Teint
L'EAU DE LUBIN

A VILÁG LEGJOBB TOALETTVIZE

Sohasem szép, ha az ajak vonalai túlélesen válnak ki az arcból, ha túlrajzosak. Tehát ajakpirosító és púder mindig összhangban kell hogy legyenek.

A rúzs azonban nem áll meg az ajkánál, hanem félkerekedik az arcra is, hogy rózsássá varázsolja az egyébként halvány arcszínt. Rákúszik a fülcimpákra, sőt az állra is. Itt is az enyhe átmenetet kell megőrizni. Könnyen hat lázrózsának a túlságos rózsaszín, ha nincs tónusban az arc többi részével és komikus, ha nem tudja a jobb arcfél, hogy milyen piros a bal. Higiénikus szempontból jobbak a porszerű készítmények, mint a folyadékok. Főszabály, hogy amint férfiember asszonyt, puskát kölcsön nem ad, éppúgy minden nő csak a saját púderpuffniját használja!

**UTAZÁSI
CIKKEK**

BŐRÖNDÖK,
KÉZITÁSKÁK
WESZELYNÉL
IV., VÁCI-UTCA 9

GELB MALVIN

ÉLŐVIRÁGTERME

BUDAPEST, IV., MŰZEUM-KÖRÚT 27. SZÁM

Telefon: József 103-72. szám.

SPORT

Részletek a brioni golf-pályáról: 1. Gyülekezés 2. A Golf-Club terraszán

A HUNNIA CSÓNAKÁZÓ EGYLETBEN újabban minden szerdán este összegyűlnek a tagok és azok vendégei vacsorázni, majd utána tánc szokott lenni. A legutóbbi ilyen szerdai estélyen résztvettek a következő családok: Hódossy Gidáék, almási Balogh Elemérék, Mayer Árpádék, Milos Györgyék, Windisch Ödönék, Nádassy Imréék, Stehló Dezsőék, Forgách Aladárek, Ophaniedes Jánosék, Walla Béláék, Gassner Pálék, Perczel Györgyék, Gaal Lászlóék, Wuck Ferencék, Paál Andorék, Farkas Attiláék, dr. Nagy Dezsőék, Markos Olivérék, Jeszenszky Elemérék, Szontagh Emilék, Kövess Béláné, Langer Rudolffék, Gerenday Béláék és Rauscher Aurélék.

GOLFÉLET BRIONIBAN.

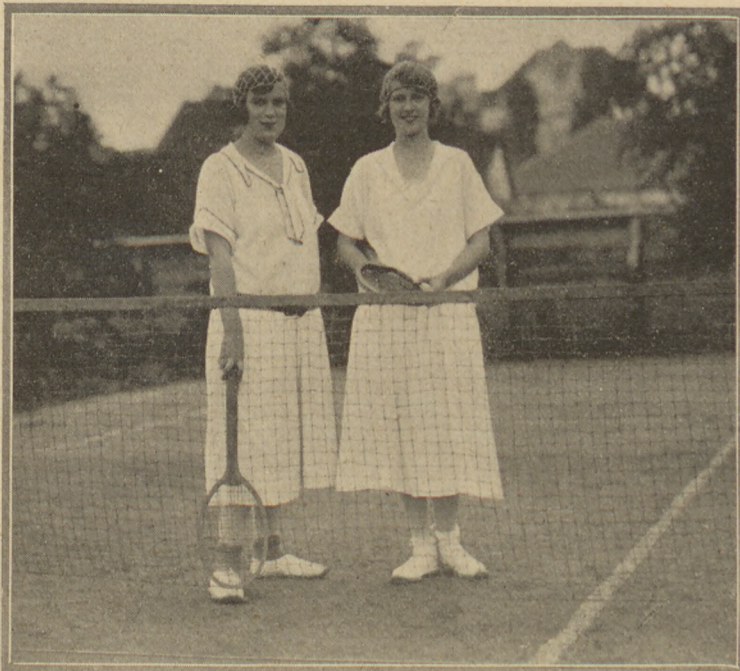
Évről évre nagyobb számban keresik fel a magyar társaság tagjai Brionit, hogy ott hódoljanak kedvenc golf-sportjuknak, s főképp, hogy az ottani kiváló golf-mester Jake Olgiatti keze alatt komoly tréninget tartsanak. Brioni állandó látogatói Baumgarten Nándor, dr. Rácz Jenő, dr. Wittmann Ernő, Walder Béláné, özv. Walder Gyuláné, Latzkó Vilmosné, Latzkó Vilmos, Baumgartenné Basch Ida, Lauber Dezső stb. példáját ezidén különösen sokan követték. Brioni golf-

élete ma már — alig három év után — annyira fellendült, hogy a tavaszi és őszi nagy meetingen kívül havonta több számból álló versenyeket rendezhetnek, amelyek a kontinens minden részéből odavonzzák a golfozókat, s így alkalmat adnak a magyar golfjátékosoknak, hogy fejleszthessék tudásukat. A legutóbbi versenyeknek a magyar golfsportra értékes eredménye a következő:

Női egyes hcp:
I. Samek Jánosné (Berlin), II. Mrs. Raweliffe (Anglia).
14 versenyző.

Férfi egyes hcp:
I. Lauber Dezső (Budapest), II. Mr. Osenton (Anglia).
16 versenyző.

Vegyes páros hcp: I. Mme Hochschild (Frankfurt) — Lauber, II. Mrs. Raweliffe — Osenton. Megjegyezzük, hogy a híres brioni golf-pályát Lauber Dezső — ki nálunk a golfsportot meghonosította — építette, karöltve Kuppelwieserrel brioni tulajdonosával, a nagymagyarbarát

Balku Dénesné és Szabady Magda a battonyai tennispályán

bécsi sportférfival. A magyar golfbajnokságról legközelebbi számunkban fogunk beszámolni.

DR. PERGER FERENC, a magyar evezős-sport büszkesége, mint a Magyar Evezős Szövetség elnöke, hosszas és nagy munka árán hozta létre az ideai sportévad legnagyobb és legkimagaslóbb eseményét, a Berlin—Bécs és Budapest városok közötti nyolcevezős versenyt.

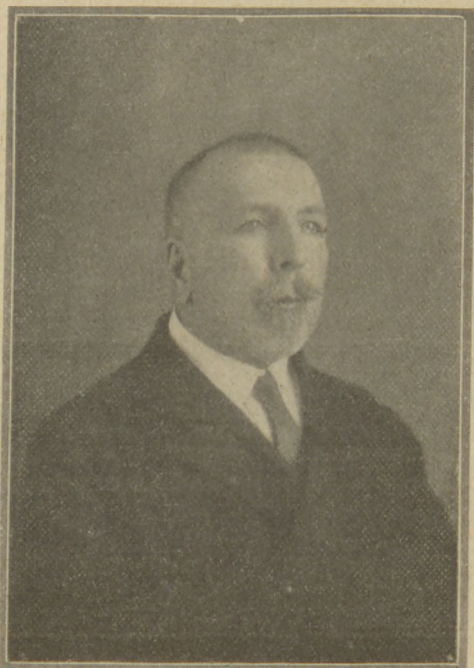

József királyi herceg a K. M. A. C. jubileumi túraútján az egyik parádi éles kanyarban a verseny alatt
Illés István felvétele

AUTÓKIRÁNDULÁS AGGTELEKRE. A Királyi Magyar Automobil Club tagjai társaskirándulást terveznek Aggtelekre. Az útvonal, amely Hatvanon, Gyöngyösön, Füzesabonyon, Sajószentpéteren, Ragályon vezet keresztül, közel kétszázötven kilométer. A túrázók visszafelé Ormospusztánál tartanak pihenőt s úgy térnek vissza

a fővárosba. A kirándulást valószínűleg augusztus hó közepe táján tartják meg.

A KIRÁLYI MAGYAR AUTOMOBIL CLUB ADOMÁNYA. A Királyi Magyar Automobil Club a Magyar Királyi Technológiai Iparmúzeum céljaira tízmillió koronát adományozott. A Múzeum Anyagvizsgáló Intézete most újabb köszönőiratot intézett a Királyi Magyar Automobil Clubhoz, egyben közölte, hogy a lelkes adományt lapelőfizetésekre és szakmunkák beszerzésére fordította.

Perger Ferenc dr.,
a Magyar Evezős Szövetség és a Neptun elnöke

ÚJ AMERIKAI VILÁGREKORD. A Los Angeles melletti Culver City versenypályáján Ralph de Palma hat-hengeres Chrysler szériakocsiján új rekordot állított fel. Palma 1000 angol mérföldet (1609 km) 13 óra 6 perc 6¹/₂ mp. alatt tett meg, ami 122,8 km átlagsebességet jelent. Ez a legnagyobb sebesség, amelyet ily hosszú útvonalon személyautóval elértek. Mechanikai zavarak az egész úton nem adódtak elő s abroncsváltásra sem volt szüksége, úgyszintén a hűtővizet sem kellett utánaötlni.

**A
8 hengeres
LINCOLN**

a világ legszebb
automobilja.

Szállítja:

Haltenberger Vilmos

Ul., Nagymező-utca 19. sz.
Telefonszám: 66 — 15.

„Ford“-autók
és túra-autók.
„Fordson“-traktorok,
alkatrészek, javítások.
Lincoln, Ford, Fordson
autorizált képviselők

Sürgőnycím:
„Wilford Budapest.“

OROSZORSZÁGI ÉLMÉNYEIM

Írta Papp-Szász Tamás

„A történelem nem regény és a világ nem kert, hol mindennek kellemesnek kell lenni.“
Karamzin

1. Bevezetés

A „nonum prematur in annum“ elve részben érvényesül ezen élmények nyilvánosságra hozatalánál; ugyanis 1918. év telén már itthon voltam s csak most határoztam el magamat arra, hogy azokat mások is olvassák. És ez jól van így. Ha frissen közrebocsátottam volna, a sok szenvedés és az ennek folytán felhalmozódott keserűség elhomályosították volna némely kérdésben ítélőképességemet és így közvetve magát az igazságot is, már pedig „Ein politisch' Lied ist ein garstig' Lied“. Ma azonban, hat év után, mintegy madártávlatból ítélem meg sine ira et studio az elmúlt eseményeket.

Ezen élmények anyagilag két, egymástól könnyen megkülönböztethető részre oszlanak; magukba foglalják ugyanis hadifogságomat és oroszországi szabad életemet.

Alapelvül szolgált ezen feljegyzések egész folyamán az anyagi igazsághoz való ragaszkodás. Az ehhez való hűség azonban csak minőségileg és nem mennyiségileg értendő. Azaz, amit itt leírok, az mind igaz, de nem írok le mindent, ami igaz. Az igazság tekintetében ezen önkorlátozás különböző okokra vezethető vissza. Maga fogságbaesésem szorosan összefügg az akkori pillanatnyi katonai helyzettel és intézkedésekkel, melyeknek pontos ismertetése vagy éppen bírálata nem az én feladatam. Továbbá a fogolytáborokban való élet,

Schaumburg-Pippe
hercegi udvari pince
Villány.

Régi pezsgők (1908, 1911, 1913)
finom palackborof

Kapható az elsőrendű esemegeüzletekben
Központi iroda: Budapest, V., Béla-u. 8.

az egyesek egymásra utaltsága és kicsinyes magánérdekei sok olyan eseményt és kérdést hoznak felszínre, melyeket mint a régi hadsereg hű tagja, szintén nem részletezek. Végre szökésem alatt részben orosz, részben más államok polgárai segélyben és támogatásban részesítettek. Ezek közül névszerint csak azokat említem meg, kik sorsomra döntő befolyást gyakoroltak, a többiek emlékét azon-

ban magamban hálásan őrzöm meg. Ugyancsak itt kell még hangsúlyoznom azt, miszerint én nem vagyok hivatásos író és jól tudom, hogy irányom nehézkes és nem felel meg az ilyennemű leírások formai kellékeinek. E téren azonban az alaki hiányokat hadd pótolja a tartalom igazsága, vagy amint ezt a gondolatot Lenau szebben kifejezi:

„Ha törött is a tükör lapja,
Korunk képét hűen mutatja“.

2. 1916 június 7.

Előző napon való este értünk Novosielka község szélére, hol egy rögtönzött fedezék mögé volt elhelyezve két század, melyek egyikének én voltam a parancsnoka. A fedezék egyszerű földhányás volt. Az oroszok már két nap előtt áttörték a régi, kiépített állásokat, a mi célunk az volt, lehetőleg feltartóztatni őket. A hatodika és hetedike közötti éjjel már vártuk, hogy reánk kerül a sor, de az éjjel elég nyugodtan folyt le, csak hajnalban volt heves ágyúzás és fegyvertűz, anélkül, hogy bennünket bevetettek volna a harcba. Ez a hajnali zaj azonban rövid ideig tartott. Délelőtt megnéztük az első állásokat, melyek szintén csak rögtönzöttek voltak, legfeljebb mellig erő árok, semmi egyéb. Déli egy óra tájt kezdődött meg az oroszok újabb támadása, rettenetes ágyú- és fegyvertűz kapcsán. Az én századommal együtt tartalékban lévő másik századot előbb vetették be a harcba. Az én telefonom még működött. Ekkor azt a parancsot kapom, osszam két részre a századot és küldjem két, az első tűzvonalba küzdő század segítségére. Miután ezt megtettem, telefonáltam a parancsnokságnak, hogy mi történjék az én személyemmel. Erre azt a parancsot kaptam, menjek az egyik félszázadomhoz. Ekkor már az ágyúzás csillapodott, de irtózatos fegyvertűz volt az oroszok részéről. Mindenfelől visszahaladó emberek, de az én századomból senkit visszajönni azon az úton nem láttam, melyen én mentem. Már majdnem elértem az első vonalat, midőn heves ütést érzek a vállamon, úgy hogy elestem. Felkelve érzem, hogy meg vagyok sebesülve. Visszafordulok és menni akarok a kötőhelyre, mely a szomszéd faluban volt, de egyik kanyarodónál megrémülve látom, hogy minden tele van oroszokkal; egy csomó gyalogos, sőt egy lóról leszállott járór is elállta utamat. Mellettem senki, csak egy erősen megsebesült káplár, kiről ma sem tudom, hogy került oda. Védekezésről szó nem lehetett. Az oroszok kifosztottak teljesen és előttem akkor teljesen érthetetlen nyelven kiabáltak, hogy menjek hátrafelé. Az izgalom, kimerültség, vérvesztés teljesen kimerítettek és gépiesen mentem velük, nem törődve semmivel. Egy Eisenstein nevű zsidó a 8-as dragonosoktól szegődött hozzám, felajánlva szolgálatait. Hálásan elfogadtam.

Sötét este volt, mikor az orosz kötözőhelyre értem. Volt itt a mieink közül éppen úgy, mint az oroszok közül rengeteg sebesült, kik jajgatnak, átkozódtak; a sötét éjjel és a fáklyák vörös fénye, mely ijesztően világította meg az emberi nyomornak és szenvedésnek ezen borzasztó képét, olyan benyomást tettek reám, melyet soha el nem felejték. A poklot láttam magam előtt úgy, amint azt gyermekálmaimban elképzeltem.

Hogy meddig vártam ott, nem tudom; végre engem is bekötöztek és vezettek tovább; egy orosz tisztféle ember csatlakozott hozzám, németül beszélgetett és cigarettával is megkínált. Ez vezetett el egészen egy Bazar nevű faluig, hol az orosz hadosztálytörzs állomásozott. Itt már volt tőlünk legalább hatvan fogoly tiszt, köztük az én osztályomból is többen, maga az adjutáns is. Tekintve azonban, hogy én sebesült voltam, engem mindjárt elvezettek az egészségügyi intézethez, hol egy intelligens német orvos bekötözött és teát adatott. Az automobilon már ott vártak, én egyikre felszálltam és örült vágatában száguldtam bele az éjszakába az ismeretlenség felé.

3. Kórházról kórházra.

Éjfél lehetett, mire Jagelnicára érkeztünk. Itt egy kórházba le akartak tenni, de már nem volt hely és így vittek másikba, hol tényleg felvettek. Bevezettek egy tágas szobába, hol orosz tisztnek aludtak, vacsorára adtak hideg tojást és valami húsfélét, az orvossal beszéltem, de nem vizsgált meg. Másnap reggel körülnéztem, csupa orosz, orosz tiszt szolgák öltöztettek megsebesült gazdáikat. Eisensteintől kölcsönvettem annyit, hogy egy fogkefét és egy fésűt vehettem.

Dél előtt az orvos is megvizsgált és szállíthatónak mondott ki. Délután előállt egy szekér, melyen útnak indítottak Czortkow felé. Az úton hőség, por, automobilon száguldtak ide-oda, a lakosság az úton részvétellel és szánalommal volt irántam. Estefelé értem Czortkowba, hol a zsidók, különösen az asszonyok, virágot, cigarettát, cukorkákat dobáltak a szekérré, többen pénzt nyomtak a markomba: ez esett legfájdalmasabban, de nem akartam őket az el nem fogadásal megsérteni, meg azután egy fillérem sem volt; mire a kórházban letettek, már volt 17 rubelem

Galderoni és társa
látványtervezők
Budapest, Vörösmarty-tér 1.sz.
(Haas-palota =)

és egy csomó más tárgy, még zsebkezdő is. Itt a kórházban már nem orosz tisztnek, hanem saját legénységünk közé tettem, de mindig átküldték a tiszt menage-t; ezen két éjjel rettenetes volt; a legénység ve-

gyesen orosz és a mienk, jajgatás, sírás, átkozódás vagy hat nyelven. Harmadnap jött két magyar önkéntes civilben, egyik budai gimnáziumi tanár, másik hadapródhelyettes, gömői fiú.

Ezekkel együtt szállítottak tovább Zsmerinkára. Az önkéntest elvették tőlünk útközben, mi pedig egy kórházba kerültünk, hol már több tiszt volt. Ezek közül egy Stubnya nevű aktív főhadnagy maradt meg leginkább emlékemben, ki már akkor szökési terveket kovácsolt. Zsmerinkában az élet elég tűrhető volt, az étkezés elégséges, de szűk, elég nagy hely a sétához és igen tisztességes orvos, ki németül is jól beszélt. Osztrák-magyarokon kívül volt velünk ugyanazon szobában még egy orosz ezredes és egy orosz zászlós. Az ezredes patienterakott és „Bozse moi”-t is sóhajtott hozzá, a zászlós pedig nappal aludt, mert mindig reggel járt haza. Különböző hozzánk mindig kifogástalanok voltak.

Tíznapos ittidőzés után szállítottak bennünket Kiewen át Moszkvába. Az út tartott vagy öt napig. Kiewben valami teherpályaudvaron vártunk egy teljes napot. Mikor Moszkva felé elindultunk, veszem észre, hogy Stubnya főhadnagy eltűnt; tényleg megszökött. Az utazás III. osztályban folyt Kiewig, onnan Moszkváig teherkocsikban. Moszkvában kiraktak ismét egy teherpályaudvaron és szállítottak villamoson a városon keresztül a 4. sz. Evakuierungs-kórházig. A városból láttam valamit, de akkor még nem érdekelt.

A moszkvai kórházban meglátogattam bennünket két amerikai vereskereszt testvér; angolul beszéltem velük; adtak nyugta ellenében 50 rubelt; kérésemre vett az egyik számomra egy utazókocsarat, körömníróollót és körömtisztítót, amit be is hoztak a kórházba és én ki is fizettem. Szóval kezdtem vagyonosodni.

Néhánynapi ittidőzés után küldtek bennünket Kalugába. Az út rövid volt, alig 24 óra; és ezt

I-ső osztályon tettük meg. A vonaton enni is adtak, sőt lelki-szükségeinkről egy orosz pap gondoskodott. Kalugába érkeve, kocsin vittek be a 34. sz. városi kórházba. Ez volt a legtisztább hely, amit egész fogásom alatt Oroszországban láttam. Rendes fürdő, szép kórházi köpönyegek, szép terem, még palma is volt benne, kedves testvérek,

Maulk

**CSOKOLÁDÉ
DREHER
TEJJEL**

kitűnő ellátás és lelkiismeretes orvosi kezelés. Olyan sokat ettem, hogy gyomorhurutot kaptam; dr. Simond nevű orosz orvos kezelte, fényesen beszélt franciául. Ezen kórházban volt egy Dimitrij nevű ápoló, kaukázusi ember, ki igazán gondunkat viselte. Dimitrij különben gondolkodó ember volt, ki többször adott nemetszésének kifejezést a háború fölött. A testvérek között volt egy szép kövér leány, jól beszélt franciául; ez vett számomra nagy kérésemre a városban egy orosz földrajzot; még olvasni sem tudtam, csak betűztem, de érdekelték a térképek benne.

Vagy háromheti ittidőzés után gyalog átküldtek bennünket a 36. sz. ugyancsak kalugai kórházba. Az úton megnéztem a várost. Kaluga kormányzósági székhely, van kb. 40,000 lakosa, néhány szép utcája és épülete. A 36. sz. kórházban már nem volt ilyen jó helyzet; a terem és környezet egyszerűbb, de az orvos, dr. Orlow igen jó ember. Az ellátás is gyöngébb; a hallevesek és hústalan napok szaporodtak. Itt ettem gyakran azon nem eléggé megcukrozott, vörös pépszerű gyümölcsízt, melyet az oroszok „kiszely“-nek¹ hívnak. Volt egy magasabbrangú katonai hiyatálnok, ki német könyveket adott olvasni. Így olvastam el Lenau életét, és Chamisso-nak egy csodálatos történetét arról az emberről, ki eladja a saját árnyékát és még több apróságot.

Egy reggel az orvos magához hív és kérde, hogy egészséges vagyok-e már. Igenlő felelet után beírt egy lajstromba, ami azt jelentette, hogy rövidesen kiküld táborba. Így is tör-

¹ Savanyú.

tént. Több mint hatheti kalugai időzés után, a mi időszámításunk szerint augusztus 10-e táján felpakoltak bennünket és III. osztályú kocsikban elszállítottak Moszkvába, vagyis helyesebben Moszkva egyik külvárosába, melynek Kozsuchowo a neve. Ez már egy hadifoglyokörökben közismert hely; egy nagy összpontosító tábor, ahol a foglyoknak foglyotáborokba való elosztása történik.

4. Kozsuchowo.

„Mint mikor egy fészék lódarázs fellázad“ olybá kell képzelni ezt a helyet. Alkonyatkor értünk oda. Itt már vagy ötven osztrák-magyar tiszt volt, akikhez bennünket is besoroztattak egy nagy fabarakkba, olyan volt, mint egy nagy juhhodály. Rajtunk kívül még más barakkokban volt egy csomó török tiszt és tőlünk legénység. Lovasemberek közül csak egyet láttam, egy 56 éves főhadnagy a császárhuszároktól, br. Grimmenstein. Itt tapasztaltam az első szervezeti jelenségeket is a foglyokok között.

Volt egy amputált lábú kapitány, Krega, ki a legidősebb volt. Már régi fogoly és tudott az oroszokkal beszélni. Később négy német tiszt is jött, ezek be nem mutatkoztak, úgyhogy Kregának kellett figyelmeztetni őket erre, mire azután mégis bemutatkoztak. A németek egyikének neve von Oertzen, mecklenburgi, típusa a német lovas-tisztnek. Az ellátás itt némileg szabályozva volt; ha fizetett az ember 22 kopeikát, kapott egy levest és kását, 3 db cukrot és préselt teát. Sokan lemondtak erről az ebédről, de én ettem hűségesen; a leves gyöngé volt, de a gépolajjal főtt kását egészen jól meg lehet szokni. Volt itt azonkívül egy kantin is, hol elég drágán

Röck István, Palugyay Antal, Vermes Gyula Balatonföldváron
Illés István felvétele

PARK- HOTEL LAURANA

Elsőrendű ház kiválóan vezetve, a legjobb társadalmi osztályba tartozók találkozóhelye. A moló közvetlen közelében, déli fekvés, erkélyes elegáns szobák, elsőrangú internacionális konyha.

Dr. Beros Ida igazgatása és személyes vezetése alatt

kolbászt, tojást stb. is lehetett kapni. Itt látogattam meg benünket Prinzessin Croy, osztrák vereskereszt testvér, ki nagyon kedvesen elbeszélgetett velünk és adott személyenként 20 rubel szeretetadományt. Itt vettem meg a Petrow-ot. Ez egy közismert kis orosz nyelvtan német nyelven és elkezdtem szorgalmasan tanulni oroszul. Itt ért aug. 18-a, Ferenc József születésnapja, melyről Krega kapitány néhány szóban megemlékezett. Esténként meghozták a „Ruszkije Szlovo“-t, (Moszkvában megjelent nagyon elterjedt napilap) melyből Krega felolvasta a legújabb háborús eseményeket. Itt ért bennünket a román hadüzenet, mely mindnyájunkra nagyon lehangolólag hatott; bár én már akkor kifejezést adtam azon nézetemnek, hogy, amilyen arányban nő a veszély, olyan arányban nő az erőnk is. Sokan voltak pesszimisták, kik ezen nézetemet nem osztották. Kétheti ittidőzés után szeptember elején jön egy orosz, aki összeír 22-öt rangszerint, zsidók kivételével és tudtúl adja, hogy rövidesen küldenek bennünket Szapozsokba; ez néhány nap mulva be is következett.

5. Szapozsok.

Az utat öt nap alatt tettük meg Ucholowo-ig. Ez Szapozsok vasúti állomása. Az úton III. osztályú személykocsit kaptunk, a mi ritkaság. Ucholowo-tól mintegy 20 versztára van Szapozsok, járási székhely, Rjazani kormányzóság, piszkos kis orosz város. Estefelé értünk parasztszekerekre ide. Én Grimmensteinnal és von Oertzen-nel mentem egy szekéren. A két úr folyton löversenyekről beszélt. Roppant untatott. Szapozsokba érve beteltek az oroszok engem és még hét urat egy olyan házba, hol már voltak hadifogoly tiszték. Itt egyik szobába kaptam helyet, de nyoszolyát nem. Két hélig a földön háltam. Meleg holmival Havas honvédhuszárfőhadnagy látott el, hogy legalább éjjelre a földön betakarózhatok. Szapozsokon volt még Tamássy altábornagy is Przemyslből, kinek külön két szobája volt, de őt is, ha sétált, orosz katonák kísérték.

Én a Kozsuchowoban vettem orosz nyelvtant tanultam és még itt két hónap alatt be is fejeztem; az egész időmet igénybe vette. Az oroszok részéről az elbánás itt elég tűrhető volt; a katonai parancsnok (minden járási székhelyen van ilyen katonai parancsnok, ki egyszersmind a hadkiegészítés élén is áll) is vagy háromszor meglátogatott, el lehetett menni a városba bevásárolni, a varrónéhoz, néha sétálni, mindig felügyelet alatt. Vasárnap reg-

gel rendszerint elmentünk a templomba. A prawoszlav istenisztelet a maga monoton ünneplényességével nagyon vonzott. Egyszer meglátogatott itt gróf Czebrján Istvánné vereskereszt testvér, ez rettenetes nap volt. A közös ismerősökről való beszélgetés és a jó magyar asszonynak igazi részvéte annyira elfacsarta a szívemet, hogy keservesen sírtam. Ő vigasztalt és azt mondta, hogy a háborúnak bármely percben vége lehet, mire én azt feleltem, hogy én azt nem érem meg, mert akkorára megbolondulok. Adott pénzbeli segílyt és megígérte, hogy küld egy csomagot. Egyébként az élet két hónapon át meglehetősen egyhangúságban folyt; esténként rendszerint összehoztunk egy bridgepartiet. November elején egyszerre jön az orosz őrmester, Okolonnak hívták és tudtukra adja, hogy számszerint 14-en, köztük én is, át vagyunk helyezve Kaszimowba, mely nem túlmessze ugyanazon kormányzóságban fekszik és ott, hangsúlyozta az orosz, sokkal jobb dolgunk lesz, mint itt volt. Másnap reggel tényleg elindultunk Kaszimow felé.

6. Kaszimow.

A Szapozsok-tól Kaszimowig terjedő útnak reámnézve két jelentősége volt. Mint rangban legidősebb, én voltam a transzportkommendáns, mint ilyen, én érintkeztem a bennünket kísérő orosz őrpáncsnokkal, ki egy szakállas orosz altiszt volt és alkalmam nyílt kipróbálni, hogy néhány hónapos otlétem alatt ragadt-e már reám valami az orosz nyelvből. Örvendve tapasztaltam, hogy ha nem is tudom az embereket megérteni, de ők, ha én beszélek, megértenek engem. Másik jelentősége az útnak az volt, hogy láttam, hogy az oroszok részéről az ellenőrzés milyen lanyha és ekkor erősödött meg bennem a szökés gondolata, mely eddig csak megvillantagyamban, de határozott körvonalakat nem nyert.

LIBÁL B.

LÁTSZERÉSZ

KLOTILD PALOTA IV. DUNA-U. 6

Ötnapi teherkocsiban és hajón való utazás után, egy reggel megérkeztünk Kaszimowba. A város az Oka partján fekszik, utolsó vasúti állomása Silowo, mi hajón érkeztünk. Különböző járási székhely, van benne egy katonai parancsnok, adóhivatal stb. Amikor megérkeztünk, mindjárt kivettek bennünket a városon kívül és bezártak egy házba és öt napig itt tartottak, nem törődve azzal, hogy éhenhalunk-e, vagy nem. Ezen öt napon át tortást, kolbászt és burgonyát ettünk, de semmi főtt ételt nem. Hatodik napon azután elvittek bennünket egy nagy kőépületbe, hol már rajtunk kívül vagy 80 más hadifogoly, tisztminőségű egyén volt. Az egész tábor, midőn bennünket, mint idegen elemeket felvett magába, olyan volt, mint mikor egyik hangya a többi néhány hangya át-mászik egymásikba.

Végre elhelyezkedtünk. Swogotinszky ulánuskapitány volt a parancsnok. Én egyszobába kerültem, hol nyolcadmagammal voltam, többen hevesmegeiek is. Szobatársaim között csak Alberty Vilmos pélyi földbirtokost említtem meg, kinek áldott humorán olyan jóízűeket nevettem e keserves időkben, mint talán soha. Az idő Kaszimowban gyorsan telt. Én a Kozsuchowban vett orosz nyelvtan után itt áttértem az orosz történelem tanulmányozására. A városban vettem magamnak egy orosz történetet, mely népies nyelven, de elég részletesen volt megírva és az orosz történet kimagasló alakjai fényképeivel volt díszítve. Egy előttem egészen ismeretlen világ nyílt meg. Hiszen nem tudtam én semmit ezelőtt az orosz történetből. Középiskolában csak néhány nevet tanultunk meg. Csodálatos élvezetet nyújtott nekem ez a kemény, fáradságos munka; mert úgy a nyelvi nehézséggel, mint a tartalom ismeretlen voltával kü-

denem kellett. De a dolog ment, tavaszra, úgy húsvét táján, befejeztem az orosz történetet. Különösen vonzó alakok voltak számomra Minin és Pozsarszkij, Nikon patriarcha, Nagy Péter, Szuworow és I. Sándor, az áldott emlékü. Estenként állandó bridgepartie, melynek tagjai Szwogetinszky, hg. Rohan, gr. Pace és én.

Húsvétkor éjjel, feltámadáskor elmentünk a templomba. A prawoszláv liturgia körülmenyes szertartásaival talán húsvétkor a legmeghatóbb. Minden hívő kezében gyertya, a menet megkerüli a templomot, majd visszamegy a templomba, közben a papok egyhangú „Christos voszkresze” (Krisztus feltámadt) kiáltása, melyen hatottak reám. Azt a gondolatot erősítették meg bennem, hogy itt is emberek, hívő emberek laknak.

Abánásmód teljesen embertelen volt. A katonai parancsnok egy alezredes volt, ki tízhónapi ottlétem alatt egyetlenegyszer sem tartotta érdemesnek bennünket megnézni. A mi felügyelőnk, Alexander Pawlowics Rudakow orosz zászlós, ki soha rendszeresen a nekünk járó

50 rubelt ki nem fizette és állandóan részeg volt. Néha két hétig sem láttuk. Megtörtént, hogy hat tisztet az őrmester saját hatalmából bezárattott a börtönbe és menetközben ezen hat úr az orosz közkatonák minden inzultusának ki volt téve. Fegyencmódra kezeltek, kimenni csak nagyon ritkán és mindig szuronyos őrk kíséretében volt szabad. Az udvaron, mely sétára volt szánva, minden esőnél kifolyt a trágyalé a mi árnyékszékünkől, mely töszomszédságában volt a konyhánknak.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha közben állandóan foglalkoztam a szökés gondolatával. Anyám megismerkedett odahaza egy Douglas Ellen nevű svéd grófnővel, ki nekem

Douglas Ellen svéd grófnő

BAUBACH ÉS WEICHNER-nél

művészi tapéták

Ugyanott
művészi könyvkötészet

Budapest, IV., Aranykéz-u. 4
Telefon: 78-66

Báró GLAUBITZ

lovasskola

az EXKLUZIV
sporttársadalom találkozóhelye

X., Asztalos Sándor-u. 10.
Tel.: József 9-61

**"Tetra" Ideál-pólya
a legtökéletesebb
boka- és lábpólya**

**Nem gummi,
tehát nem ártalmas.**

Ruganyosságát
mosás után is megtartja.

**Ha használja, szép
és formás lesz a bokája.**

Fenti védjegy
az elsőrendű minőség biztosítéka.

Kapható minden drogériában,
kötszertüzletben és gyógyszerárban.

Stockholmból írt. Tőle kértem egy fekete felső kabátot, mit a moszkvai svéd vöröskereszt el is küldött. Ezt a kabátot időközben átalakítottam orosz civilkabattá egy hadifoglyunkkal, ki a permi kormányzóságban hosszabb ideig dolgozott egy orosz szabónál. Megérkezett a gróf Czebián Istvánné által megígért csomag is, melyben nemcsak meleg alsóruhák voltak, hanem egy doboz cukrozott gyümölcs is. Milyen jól esett ez a csepp édesség abban a tenger keserűségben! A magammal hozott cipőt és lábszárvédőt eladtam és vettem öt rubel utánpótlással magamnak egy pár orosz csizmát, továbbá egy rubelért egy orosz tányérsapkát, továbbá beszereztem még egy barna orosz felsőinget¹⁾ és egy fekete bőrvet. Mindezt persze

lassan, bizalmi emberekkel, feltűnés nélkül, úgy-hogy bármely percben át tudtam magamat változtatni orosz iparoskinézésű emberré. Ehhez járult, hogy március eleje óta nem borotválkoztam és szakállam s bajuszom teljes rendezettségben nőhetett saját belátása szerint, úgy-hogy nyárra külsőleg teljesen elváltoztam és lát-szólag tíz évvel megöregedtem. Tudtam azonban azt, hogy okmány nélkül szökést kísérelni ostobaság volna. Tehát szereznem kellett valami papirost. A foglyotáborba bejárt Lukerja Vasziljevna mosónő, kivel gyakrabban beszélgettem. Ez egy megbízható nő volt, ki a foglyotábor szerelmes tagjai és a kaszimowi hölgyvilág között a levelezést kellő árért közvetítette. Egy foglyotársam útján üzentem neki, nem volna-e hajlandó nekem valamelyes iratot szerezni. Ő azt mondta, hogy ilyet csak úgy kap, ha valamely orosz személynek egyet kivált. Így is történt. A saját leányának váltott útlevelet és ezt nekem 50 rubelért eladta. Most már ezt a női passeport-ot kellett kimosni és férfi névre átváltoztatni. Kellő citromsavazás után valamennyire sikerült is; segítségemre voltak benne Vágó János és Glattstein Vilmos hadnagyok, fogadják fáradságukért e helyen is köszönetemet. A szöveget magam írtam bele és így Ivan Nikolaevics Popow névvel, 36 évvel, mint orosz írástudatlan iparos lett az útlevél véglegesen megszóvegezve. Mindezen előkészületek után már csak az alkalmat vártam. Kaszimowból szökni nem akartam, mert egyrészt a mosónő kért, hogy ne onnan menjek el, mert félt, hogy elfognak és rábizonyul, hogy segített a hamis útlevéllel, másrészt mert Kaszimov nem vasúti állomás és az akkori rossz közlekedési viszonyok közt másnap estig, midőn az orosz őrmester a powjerkát²⁾ tartotta, Moszkváig eljutnom lehetetlen; letelefonálják az összes állomásokat és elfognak nyomban. Tehát legjobb a transzportról való szökés volna. Kapóra jött egy hír, mely szerint a tábor nagy részét áthelyezik Szibériába. Én magam kértem az áthelyezést, de a dolog nem volt olyan egyszerű. A kaszimowi parancsnok,

¹⁾ Oroszországban elterjedt népviselet.

²⁾ Vergatterung.

GRÜNZWEIG

ROBES, MANTEAUX, FOURRURES
MODELES DE PARIS

C. ERDELYI
Budapest, VI., Eötvös-u. 26 c
Telephon 16-0-55

Wien, I., Hegelgasse 21
Telephon 72-1-75

SZENZÁCIÓS ÚJDONSÁG!

*Soványítófűzők,
fürdő- és toalettfűzők, mellstartók*

GERŐ-SZALÓN

IV. KER., VÁCI-UTCA 11/b.
ÉS A KIRÁLY-SZÍNHÁZNÁL

ROYAL-NAGYSZÁLLODA, BUDAPEST

Rudakow, engem szeretett, mert beszéltem oroszul és soha semmi bajt nem csináltam és ezért törölt a jelentkezők névsorából. Hiába kértem, nem engedett. Cselhez kellett folyamodnom. Adtam az orosz őrmesternek 5 rubelt azon kéréssel, hogy írjon vissza a lajstromba; mikor pedig ezidőtájt egy dán kiküldött vizsgálta a tábornokot, elkezdtem kegyetlenül gáncsolni az ottani lehetetlen állapotokat. Ez fülébe juthatott Rudakownak, mert legközelebb, midőn feljött, kijelentette, hogy most már ő küld Szibériába, mit én neki udvariasan megköszöntem. Megírtam anyámnak utolsó levelemet és azt két gyűrűmmel együtt átadtam Alberty Vilmos barátomnak. Meg voltam győződve, hogy elpusztulok szökés közben, legalább a két gyűrű és utolsó levelem jusson haza. Végre ütött a transzport órája. 1917 szeptember 7-én reggel indultunk el hajón Kaszimowból. A búcsú Albertytől és Rohantól nehezemre esett. Könnyeztem.

7. Szökés.

Kaszimowból hajón Silowoig mentünk; itt áttettek bennünket teherkocsikra és vasúton vittek tovább kelet felé. A vonat csigalassúsággal haladt előre és nagyobb állomásokon, mint amilyen például Szyzran, félnapokat vesztegelt. Minél tovább haladtunk kelet felé, annál kedvezőbbek voltak az élelmezési viszonyok, sőt Samara előtti kisebb állomásokon már fehér kenyeret is kaptunk. Őreink teljesen megbíztak bennünk; a transzportparancsnok egy Napoleon nevezetű alezredes volt, kinek szökési szándékomat bejelentettem, ki azt tudomásul vette és csak arra figyelmeztetett, hogy valakiről gondoskodjam, ki a helyemet elfoglalja, hogy a mi vagonunkban a szám megegyezzen. 12-én késő délután értünk Samarába. Itt örökre kimentünk a városba bevásárolni, sőt őr nélkül is lehetett kissé sétálni. Körülbelül 10 óra lehetett este, midőn visszatértem a vonatra. Itt hallom, hogy az alezredes hivatott. Elmentem hozzá a szomszéd vagonba, ott volt már Vágó

hadnagy barátom és két ismeretlen fiatalember. Vágó mindjárt tájékoztatott a helyzetről. A két fiatalembert ő kerítette a mi helyettesítésünkre, ugyanis ő is szökni akart. Én jóban maradtam az egyikkel, Wach Józsefnek hívták, budapesti zsidófiú volt és 5 rubelért és a főhadnagyi jövőért belement az üzletbe. Az alezredes arra figyelmeztetett, hogy ha elfognak is, mostantól fogva Josef Wach közember vagyok és meg kellett ígérnem, hogy míg Oroszországban vagyok, megszüntem tiszt lenni. Azután Vágó, az útdóm és én visszamentünk az én vagonomba; a helyettesemet befektettem a helyemre, magam gyorsan átöltöztem, az útra legszükségesebbeket besomagoltam és útrakészen állottam. Vágó és Bedross társaim őr állottak, hogy nem lát-e meg valaki az őrök közül, én pedig orosz munkásnak öltözve, kosárral kezemben leléptem a vagonból, a szomszéd vonat alatt átbujtam és néhány perc múlva Samara állomás perronján voltam mint szabad ember, elfogatásom után először, ötnegyed év óta.

8. Hajlék nélkül.

Először a III. osztályú váróterembe mentem, ott azonban oly zsúfoltság és rossz levegő volt, hogy jobbnak láttam átmenni az I.—II. osztályúba. Éjjel 12 óra 50 perc volt, midőn ide beléptem; arcom égett, szívem erősen dobogott. Igyekeztem uralkodni felindulásomon, leültem és vártam a vonat kikiáltását. Ez nemsokára meg is történt, de oly gyorsan, hogy hiányos orosz nyelvtudásommal nem tudtam teljes biztonsággal megállapítani, hogy mely irányba megy a vonat. Kénytelen voltam megkérdezni. Így tudtam meg, hogy Ufa felé fél négykor indul egy vonat. Kellő időben jegyet váltottam Krotowkáig a II. osztályra és beültem a vonatba. A jegyváltás előtt tízszer is elmondtam magamban az előre betanult néhány szót. A vonat tömve volt, de állóhelyem akadt és így utaztam a legközelebbi állomásig hallgatva és nézve, hogy virrad. A következő állomáson egy orosz zász-

HOTEL IMPERIAL PENSIO

A legelőkelőbb közönség által látogatott elsőrangú szálló. Nyugalmas, csöndes helyen, déli fekvéssel az „Itália” nagy fürdő közelségében.

Hatalmas virágos parkban, az összes szobák balkonosak v. loggiások, lift, fürdők, közp. fűtés stb. Pensio ára, szobát beleértve, 40-60 lira.

ABBZIA

lós nagyon kedvesen megszólít: a vér elhül bennem, nem érttem, hogy mit mond. Tekintve, hogy podgyászára mutatott, megértettem végre, hogy addig, amíg ő az állomáson leszáll és teát iszik, én őrizzem a holmiját, amit én meg is tettem. Úgy reggel nyolc óra tájban értünk Krotowkára. Itt én leszálltam, bementem a vasúti étkezőbe és szerényen megreggeliztem. Összesen vagy 250 rubel volt a zsebemben, ennek is egy része a nadrágomba és a két csizmaszárba bevarrva, nehogy elfogatásom esetén az oroszok megtalálják. Azért jöttem ide Krotowkára, tehát éppen ellenkező irányba, hogy Samarán, ha az örök mégis észrevennék eltűnésemet, bizonyosan visszafelé kerestetnének és nem előre.

Reggeli után bementem a mosdóba, úgyahogy toilette-et csináltam, kijöttem és bámészkodtam, közben valamit ettem; így telt el az idő délután négy óráig, mikor végre jött vonat, mire jegyet váltottam, III. osztályút, Syzran-ig. Tekintve, hogy tömve volt minden, ennek dacára II. osztályba szálltam be. Legkinosabb volt ezen útnak azon része, midőn Samarán mentünk keresztül; itt vonatunk vagy egy fél órát állott és én tudtam, hogy a társaimat szállító tehervonat még mindig itt vesztegel; behúzódtam, még az ablakon sem mertem az állomáson kinézni és megkönnyebbültem, midőn kigördült a vonat a samarai állomásról nyugat felé.

Másnap este érkeztem Syzranba. Útközben hölgyek megszólítottak, kérdeztek, honnan jövök, mire én azt feleltem, hogy Cseljabinszból és hogy hová utazom, mire én Moszkvát feleltem. Különböleg semmi baj nem történt, még a jegyemet sem kérték és így elég olcsón jutottam el Syzran-ig. Itt azért kellett kiszállnom, mert ez a vonat, mely engem hozott. Syzranban elágazik Kursk felé, én pedig Rjazan felé törekedtem. Syzranban vártam közel egy napot, míg végre kaptam rendes személyvonatot Rjazan felé. Itt már II. osztályú jegyet váltottam és egészen nyugodtan utaztam tovább Rjazán-ig, hová szombaton este érkeztem. A váróteremben megháltam és vasárnap reggel szakadó esőben nyakamba vettem a várost. A célom az volt, hogy azon címek segítségével, melyek láthatatlan tintával felírva zsebemben voltak, nem tudnék-e itt, néhány hétre legalább eltűnni, esetleg jobb papirokat szerezni. Első utam egy Klein nevű óráshoz vitt, ki midőn megtudta, hogy ki vagyok, kereken kijelentette, hogy ő ugyan fel nem jelent, de jó lesz, ha minél előbb távozom a boltjából. Azután egy ruhakereskedőhöz mentem, ez már szívesebb volt, átnézte az útlevelemet, de sem munkát, sem egyéb segítséget nem volt hajlandó adni, hanem Moszkvát ajánlotta. Délután egy orvosnál voltam, aki orosz katonatiszti uniformisban fogadott. Kicsit meg voltam illetődve és távozni akartam, mire ő

Nyilvános benzintöltő-állomások:

SZABADSÁG-TÉR—BAROSS-TÉR

Elsőrangú minőség! — Kristálytiszt! — Teljes súly!

Fővárosi Autóüzem R.-T.

Központi iroda:

V., ERZSÉBET-TÉR 14. SZÁM

Csekkfüzetek: 100, 300 és 500 literre

NYAKKENDŐHÁZ

IV., Kígyó-utca és Apponyi-tér sarok
(Klotild-palota) TELEFON: 71-71.

Férfifehérművek, nyakkendők, nyűlszőrkalapok, raglánok és az összes úridivatárúk a legfinomabb kivitelben. Kereskedők részére nyakkendők nagyban a legolcsóbban. A „SELYEMSZÖVŐDE R.-T.” gyártmányjaiból állandóan gazdag választék

Beszélgő- és éneklőgépek

CHMEL J. ÉS FIAI

magyar királyi udvari zongoragyárosok
IV., GIZELLA-TÉR 3. (Haas-palota)

Fővárosi Faszor-Szanatórium

VII., Vilma királyné-út 9. Telefon: József 15-26 vagy József 26-21

Magánygyógyintézet szülészeti, sebészeti, belgyógyászati és urológiai betegek részére. — Vizgyógyintézet bejárók részére is. — Magán-klinikai osztály kétágyas különszobákkal, 140.000 K napi ellátással.

Karsú és finom lesz a bokája!

Megvékonyíthatja lábait, vagy ha azok hibátlanok, megőrizheti szépségüket és formájukat a

Clarks-féle párisi Bandes „L”
(testszinű gummitekercs)

használatával. Megakadályozza a boka duzzadását. **Láthatatlan a harisnya alatt is.** — Párja 150 ezer Korona. Használati utasítással. Kapható még minden jobb gyógyszerárban és drogériában. — Magyarországi szétküldés:

ZSOLDOS SÁNDOR, BUDAPEST
VII., Rákóczi-út 74. — Telefon: J. 16-58.

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

TELEFON: JOZSEF-151-84

Old American

ALCISTA-TOHERCEGI-ÉRTÉKESÍTŐ
KAPALAK-ÉRTÉKESÍTŐ

kalap különlegességek sapka kaphatók.

BUDAPEST • IV • EGYETEM • U • 3

LOHR MÁRIA-KRONFUSZ

Ugytisztító, csipketisztító és kelme-festő. Gyár és központ: VIII., Baross-utca 85. sz. Telefon: József 2-37

Az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat rt. társaskocsija, melyen Budapest nevezetességeit fogja körjáratokban bemutatni. Az idegenforgalom emelkedését célzó ez üdvös új intézmény a vállalat új vezérigazgatójának, Bársony Oszkárnak és főtitkárának, Peller Imre dr.-nak neveihez fűződik

barátságosan biztatott, hogy mondjak el neki mindent. Ő is átnézte útleveletem, azt kifogásolta, hogy ilyen útlevélhez nem beszélek elég jól oroszul, azt tanácsolta, hogy igyekezzem valahogy Finnországba jutni és egyébként sok szerencsét és sikert kívánt vállalkozásomhoz. Végre egy vaskereskedőhöz volt még címem, ez leültetett, cigaretté-el megkínált és azt mondta, hogy ő itt legjobb akarattal sem tud állást adni, mert Rjazan kis város, kb. 40 ezer lakossal és mindegyik ember ismeri a másikat és ha egy új ember jön, ki nem beszél jól oroszul, az már maga gyanus. Ő is Moszkvát ajánlotta, mely nagy város és ott könnyebben el lehet tűnni, mint Rjazanban. Moszkában az evangélikus paphoz utasított. Este volt midőn holtfáradtan, teljesen negatív eredménnyel a pályaudvarra visszaérkeztem. Vonat után érdeklődtem, mely Moszkvába indul, és azt a választ kaptam, hogy valamikor éjjel. Tehát vártam éjjel 2-ig, amidőn végre indult egy vonat, azonban tömve volt. Két fiatal

hölgy az ablakon betölt egy II. oszt. fülkébe, ahol azonnal észrevették, hogy nem vagyok orosz és kérdezősködtek, sőt hangokat hallottam, hogy „fogoly”. Nekem sem kellett több, az okos visszavonulásra tértem át és inkább vártam még három óráig. Végre hajnali 5 órakor indultam Rjazanból és álltam egészen déli 1 óráig, mikor Moszkvába értem a rjazani pályaudvaron. Egyenesen a svéd konzulátushoz hajtottam és fizettem a kocsinak 15 rubelt. A konzulátuson egy szép szőke nővel beszéltem, elmondtam neki sorsomat, igazoltam magam Douglas comtesse leveleivel. Ő azt mondta, hogy a konzul elé ne is menjek, mert az hivatalos személy és ő

hadifoglyot nem segíthet, de próbáljam meg a svéd Vöröskereszt-egyesületet. Megfogadtam tanácsát, elmentem oda és a hivatal főnökével, Lundberg nevű fiatalabb emberrel beszéltem. A fentemlített levelekkel magamat igazoltam nála is, elmondtam, hogy szököm és mindenáron szeretnék hazajutni, de legfőbb dolog, hogy

Adriai- és Földközi-tengeri utazások

Triesztből Nápoly, Palermo vagy Lissabonba és vissza
Oceanjáró luxus-gőzösökön.

Indul Triesztből: MARTHA
WASHINGTON augusztus 15-én.
Rendkívül mérsékelt árak, első-
rangú ellátás. Augusztusi és szeptem-
beri járatokra kajütök elője-
lezhetők és prospektust küld:

„COSULICH“
TRIESTI
HAJÓZÁSI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VII.,
Thököly-út 2. sz.
TELEFON: JÓZSEF 14-13. SZÁM

SPORTRUHA- ÉS BREECHES-
KÜLÖNLEGESSÉGEK

HARCSA BÉLA úriszabó

Budapest, IV. ker., Városház-utca 16., I. em. — Telefon: 183-31.

Állandóan nagy választék eredeti angol szövetekben
Különleges tavaszi újdonságok
Közismert előkelő ízlés. Szolid árak

valami lakást kaphassak Moszkvában. Ő erre azt felelte, hajlandó nekem 500 rubelt adni a további szökéshez, de lakást nem adhat, mert ő a svéd Vöröskeresztet nem kompromittálhatja. Így én tőle csak 100 rubelt kértem, mert gondoltam, úgyis elfognak és erre 100 rubel is elég.

Lundberg-től kijöve oly egyedül éreztem magamat, mint még soha az életben. Közepén egy kétmillió lakosságú világvárosnak hajlék és minden támasz nélkül. Hová menjek? Szállodába féltem menni, mert ott kérik az útlevelet, magánismerősöm pedig nem volt. Elmentem a jaroszlavi pályaudvarra, beraktam szerény kosaramat a ruhatárba, magam bementem a váróterembe és ott akartam tölteni az éjszakát. Azonban éjfél tájban egy vasúti alkalmazott kérde, hová utazom. Azt feleltem, hogy Jaroszlavba, mire ő sürgetett, hogy a vonat itt van, beszállhatok. Kénytelen voltam a pénztár felé menni, úgy téve, mintha jegyet akarnék váltani, mikor pedig már gondoltam, hogy az ember nem figyel, ki az éjszakába. A jaroszlavi állomástól csak néhány lépés a nikolaevszkij pályaudvar. Oda akartam menni háltni, de ott még a váróterembe sem eresztettek be, mert ez a Petrograd felé menő vonatok állomása és ezen időben oda különös engedély kellett, ami nekem

persze nem volt. Így megint ki az éjszakába. A városban csavarogtam, minden korcsma, kávéház, teaház bezárva, végre eljutottam valami kertbe, ott leültem egy padra és vártam, hogy virrad. Szeptember vége felé járt, Moszkvában hűvös volt már; ehhez járult, hogy én már Rjazánban meghültem, amely csak az utóbbi napokon rosszabbodott. Éreztem, hogy lázam van, beteg vagyok. És ekkor összeszorítottam a fogaimat és azt gondoltam, inkább pusztuljak el itt nyomorultan, mintsem orosz hatóságnál jelentkezsem és ismét fogoly legyek.

Reggel felé szerencsét próbáltam a rjazani pályaudvaron, hol a váró- és éttermekben nagyobb vendégszeretettel viseltek irántam, mert nem dobtak ki. Örövendve tapasztaltam, hogy sok magamhoz hasonló földönfutó van, ki a pályaudvarok lócáin hál. Nappal ismét hozzáláttam a kóborláshoz; elmentem Lundberghez, ki azt a tanácsot adta, hogy menjek el a moszkvai református paphoz. Megtettem; csak felesége volt otthon; beküldtem hamis útlevelet, de megmondtam neki, hogy hamis; arra kértem, hogy adjon vagy ajánljon olyan helyet, hol passeport nélkül elhálhatok néhány éjjel. A derék papné azt mondta, hogy a férje állásával játszának, ha ilyet tenne, menjek tovább.

Tennis-ütők

húrozását verseny-szerűen készíti

Macher Rezső és Társa, Budapest

VI., PODMANICZKY-UTCA 45. + Árjegyzék ingyen és bérmentve.

**ÁRVAY JÁNOS
ÉS TÁRSA**

M. KIR. UDVARI SELYEM-
ÉS DIVATÁRÚSZÁLLÍTÓ

BUDAPEST, BÉCSI-UTCA 9. SZ.

ALAPÍTTATOTT 1849. — TELEFON: 16-87

*T*ekintettel az előrehaladott saisonra, rendkívül jutányosan kiárusítja eredeti párizsi

TAVASZI ÉS NYÁRI
M O D E L L J E I T

RÉGISÉGET ÉS MŰTÁRGYAKAT

vesz és elad Szabó György IV., Duna-u. 6. (Klotild-pal.) Tel. J. 150-38

Rozgonyi

Telefon:

József 48-53 és József 49-57.

udvari fényképész közli, hogy a Fényképészek Ipartestülete azon akciójára, hogy fényképeit a város különböző pontjairól eltávolíttatja, elhatározta, hogy munkáinak még szélesebb körökben való terjesztésére további engedményképpen június 30-ig hat fényképrendelésnél a leszállított áron kivülegy művészi nagy keretezett képet ad.

BRETT SAROLTA

női kalapkülönlegességek termeiben.

PÁRIZSI MODELLKALAPOK

kópiái már 5—600 ezer koronás áron is kaphatók

BUDAPEST, IV., PÁRIZSI-UTCA 2. és IV., VÁCI-UTCA 9.

Tisztelettel értesítjük olvasóinkat, hogy **NÉMETHY** úrifehérnemű-szalón IV., Veres Pálné-utca 4. szám alá helyeztetett át

HAJSZÁLAKAT

hölgyek arcáról, karjáról végleg kiirtja POLLAK SAROLTA

VI., Andrassy-út 38. I. em. „Miracle” hajeltávolítószert szétküldése utasítással. Szépségápolás, szemölcsirtással. Prospektus.

Legelő gyártmányú

fényképező kamarák

Árjegyzék bérmentve

MAGYAR FOTOIPAR, BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 69. SZ.

Képek keretezése, rézkarcok, festmények: AURORA, Gizella-tér 4

Harmadik nap kimentem Moszkva egyik külvárosi részébe, a lefortowszki kerületbe, hol egy Michail Izraelevics Sapiro nevű zsidó ember lakott, kihez engem még Kaszimowban aján-

vendéglőben sem szabad senkinek lakást adni. Kérdezte, hogy micsoda irataim vannak. Előmutattam neki a kaszimowi önhamisított útlevelét. Ő figyelmesen megvizsgálta és azt a

Berlin—Budapest—Wien városközi nyolcevezős versenydíja. Készítette: Berán szobrászművész.

lottak. Az ember valami drogeriagyárban volt munkafelügyelő, kihívtam és éppen dél lévén, elhívott a lakására. Útközben elmondtam neki az igazat, nagyon szíves volt, megreggeliztetett és pálinkával is megkínált. Ez volt fogságbaesésem óta a második eset, hogy pálinkát ihattam. Előadtam neki, hogy nekem legelőször is lakásra volna szükségem. Elmondta ő, hogy Oroszországban föltétlen útlevélkényszer uralkodik, tehát passeport nélkül szállodában vagy

szakvéleményt adta le, hogy hiszen nem is volna ez az útlevél olyan rossz, ha én jól beszélnék oroszul, de így az a tény, hogy orosz a nevem, a vallásom, színorosz vidékről van az útlevél kiállítva és dacára ennek gyengén beszélem a nyelvet, már maga is gyanús. Azonban megígérte, hogy segít keresni lakást. El is mentünk és a jaroslavi pályaudvar közelében volt egy „Ampir” hangzatos nevéű bútorozott szobákból álló kisebb szálloda. Ő bement, kér-

LÁSZLÓ és FEKETE

NŐI ÉS FÉRFIKELME-KÜLÖNLEGESSÉGEK ÁRÚHÁZA
BUDAPEST, IV., KORONAHERCEG-UTCA 14-16.

Idény utáni

maradék árusítása e hó 7-én kezdődik

Sok ezer mosó- és szövetmaradék feltűnően olcsó árban kerül eladásra.

Okosan teszi

a legtöbb háziasszony, ha bevásárlásánál a

„valódi Franck“

kávépótlékot követeli. Ők súlyt helyeznek arra, hogy mindig a valódi, régen bevált „Franck“-kávépótlékot kapják!... mivel ez használatban a legelőnyösebbnek bizonyult.

Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre, a „kávédarálóra“!

dezt szobát, szerencsére volt 12 rúbelért egy napra, átadta a portásnak az útlevelemet és ezzel meg volt mint szabad embernek az első hajlékom. Egész éjjel attól félttem, hogy a portás, kinek leadtam útlevelemet, rájön a hamisításra és értesíti a rendőrséget; de nem történt semmi.

A következő négy napot lakáskereséssel töltöttem, mert napi 12 rúbelt sokáig nem bírta volna erszényem. Emlékeztem egy címre, melyet még Kaszimowban adott nekem Rohan, egy német asszony, Frau Watz, ki a Fuhrmann-

utcában lakott. Tényleg megtaláltam és elmondtam neki történetemet és azon leghőbb vágyamat, hogy szeretnék egy hónapos szobát kapni. Szerencsémre egyik ismerősének volt kiadó szobája a Maskow-utcában, megalkudtunk és kivettem a szobát, mely első emeleten utcára nézett és elég tágas volt. Siettem beköltözni; még aznap este elvittem oda kosaramat és egy kopott takarót, mely összes ingó vagyonomat képezte.

És most jött a legnehezebb dolog. Útlevelemet új házigazdám meg sem nézte, csak annyit mondott, hogy adjam át a háziúrnak, hogy a rendőrségen bejelentsen. Na hát nekem éppen ez kellett! De mit volt mit tennem? Vagy hajléktalannak lenni, vagy riszkirozni az elfogatást. Másnap délben 12 órakor jelentkeztem a háziúrnál hamis útlevelemmel. A háziúr megforgatta, megnézte, kérdezte milyen vallású vagyok, honnan jövök, mivel foglalkozom stb. Szépen, szerényen felelgettem neki kérdéseire. Végre azt mondta, hogy jó, majd bejelent. Én visszamentem a szobámba és olyan lelkiállapotban voltam, hogy leírni nem tudom. Imádkoztam, hogy Isten tegyen csodát velem és a rendőrségen akadálytalanul láttamozzák útlevelemet.

Azután elmentem ebédelni, hol többet költöttem a rendesnél, mert úgyis az utolsó szabad ebédnek tekintettem. Három óra után hazamentem és a szakácsnő, Úsztinja Ipatowna, örömmel fogad, átadja a rendőrség által láttamozott útlevelemet és a kenyér- és cukorjegyeket. Belső felindulásomat alig tudtam előtte elrejtetni a közömbös „köszönöm“ alatt. Bementem szobámba, letérdeltem és csak öt szót mondtam: „Uram, hiszek az imádság erejében“.

(Folytatása következik.)

Mindent szanáltak,

de a Szt. Gellért Szálló kertjének természetadta szép és kellemes fekvését nem.

Ne vonj meg magadtól
Semmi jó falatot,
Karcsuságod a „Zander“-ben
Könnyen visszakapod.

Semmelweis-ucca 2.

PAPEK JÓZSEF Bőröndös, cs. és kir. udv. szállító
Utóda: MELEG GÁBOR
Budapest, Vill., Rákóczi-út 11 Bőröndök és retikülök gyári árban

WESZELY JÁNOS KOCSIGYÁRTÓ
BUDAPEST, IX., Gróf Haller-u. 36. Telefon: József 50-23

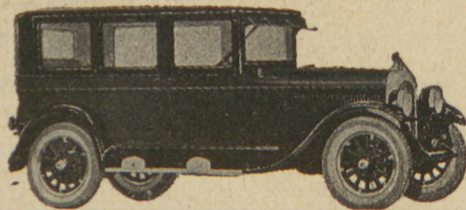
Hoepfner H. csipkék, függönyök, fátalok
IV., Korona-utca 6.

BLASCHEK CONRAD UDVARI NŐI SZABÓ
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 25. SZ.

Legújabb típusú, hathengeres amerikai autó,
a CHRYSLER SIX

12/70 HP, sebessége óránként 110 kilométer, fogyasztása 100 kilométerenként 9 l kilogramm

CHRYSLER SIX és MAXWELL amerikai autók vezérképviselője
000 Budapest, V., Dorottya-utca 3. szám. Telefon 181-43 000

Gróf Serényi Lászlóné gyermeke: Marie Henriette

Angelo felvétele

TÓ-MOZI

Folyó hó 9-ének csütörtök estélye hosszú időre feledhetetlen lesz azok előtt, akik oly szerencsések lehetnek, hogy a Tó-Mozi csütörtök este kezdődő műsorát végignézhetik.

A „Szeretet Legendája” és „Buster Keaton” legújabb slágere egy előadásban — a mozi igazgatóságának oly teljesítményét jelenti, mely még a legkényesebb igények viszonylatában is páratlan esemény.

A „Szeretet Legendája” érzelmekben gazdag és bájos képei a filmművészet régen nem látott tökéletes produkta és amit viszont „Buster Keaton” szinte fogalommal vált egyénisége nyújt amerikai ízű attrakcióival — már több, mint amennyit egy előadás keretén belül a közönség egy mozielőadástól várhat.

Es a Tó-Mozi igazgatósága itt még nem áll meg. Ekkora műsorral nem véli kielégíthetni az ő speciálisan nagyigényű közönségét és hogy ezt a sikerét a parokszizmusig fokozza, műsorra tűzte ugyanezen előadás keretén belül a „Játsszunk cirkuszt”, amellyel egyenesen próbára teszi a nézők kacagó képességét. Végül Daróczy József vezérkari ezredes, a mozi fáradhatatlan igazgatója a Ludovika Akadémia sportünnepélyét mutatja be nagyszerű felvételekben, bőven kárpótolván ezzel a közönség azon részét, mely a Ludovika szép ünnepélyét egy vagy más okból annak idején meg nem tekinthette.

GRAFOLÓGIA

Bár számítottunk rá, hogy ezen rovatunk nagy érdeklődést fog kelteni, de oly sok levél érkezik naponta szerkesztőségünkbe, hogy lehetetlen az összesre azonnal válaszolnunk. Kérünk kell azért olvasóink türelmét, mert minden levélre feltétlenül válaszolunk, még pedig a beérkezés sorrendjében.

Yogiradzsa arra kéri az analízisre szánt írások beküldőit, hogy lehetőleg egy teljes levelet küldjenek, olyant, melyet bizalmasan ismerősüknek szántak, de nem küldötték el. Ha pedig hozzá írják a levelet, igyekezzenek eltekinteni attól, hogy vizsgálatnak lesz alávetve az írás, mert csakis így adhat pontos analízist. Ezenkívül lássák el rendszeresen használt névalírásukkal. Kívánságaikat egész öszintén írják meg, mert csakis így adhat tanácsot, mivel az írás összes jellemző tulajdonságaira a lapban közölt válasz keretében nem terjeszkedhetünk ki, csupán a fő vonásokra.

A külön portóköltés beküldőinek (30,000 kor. levélbélyegeken) a részletes és diszkrét választ levélben a kívánt címre továbbítjuk, vagy jelige alatt a szerkesztőségünkben vehető át.

A sorrend szerint beérkezett levelekre következők

YOGIRADZSA VÁLASZAI:

Aglája: Csupa határozatlanságot, de főleg melanholiát, pesszimizmust olvasok ki szó-, különösen betűképzéseiből. Olyanok mint a mangorafa virágai, melyek kinyílásuk után először érzik a szelet, a vihart s egy kicsinyég a napfényt. Kívánom, ne tartson soká ez állapot, mert nagyon sok lelki ragyogás van a levél írójában.

Hella: Nagyvonalú, az extérieurre sokat adó hölgy írása, ki határozottan okos, nagyintelligenciájú, de nem alapos, nem mélyed el eléggé és kitartóan a dolgaiba. Éleslogikájú, meglehetősen adag makacssággal és egoizmussal.

G... y József: Rum, toporco vagy görgő. A címet nem tudom biztosan. Nagyon kellemes helyzetben vagyok, mert az Ön írásából öszintén egy gentleman jellemét olvasom ki. Úgy 38 év körüli lehet és egész biztosan lovas ember. Úgy-e... magyar huszár? Korrekt, jellemes, talpig férfi, emellett mély- és nagykulturájú. Jószívű, majdnem bohém; hedonista. Valami fizikai irritáltsága van, azt hiszem, a szemei fájnak. Kitűnő zenei talentum!

Dunci: Fiatalkor, nem egészen kifejlődött karakterű lányírás. Szubtilis, kinek sejtések alkotják lelkivilágát, még nem építette ki magának önálló világszemléletét.

Az alap — a természete — jó, nyílt és őszinte. Nagyon ajánlom esténként meditáljon az aznap történt dolgok mondásai és cselekedetei fölött.

Nellonc: Levelében meglep az a nőknél igen ritka tulajdonság, hogy határozott, önálló és vállalkozó kedvű. De mégjobban az, ami azután a nőknél teljesen szokatlan, hogy a levél megjelenési formája... nem csinos... mit írjak? leírom amit látok: nincs margó. Ez pedig még a nem grafológus számára sem jelent jót. De én a többi tényezőket is mérlegelve ezt csak az előbb említett vállalkozó kedvéből folyó felületességnek, sietésnek ítélem egész határozottsággal, mert nagyon sok büszkeség, előkelőség jellemzi ezenkívül és szereti a társaságot. Hiszem, egy gondosabb levelet is fogok még kapni kegyedtől és ezentúl csakis olyanokat ír.

Dolli I. Dolli II: Madame! Küldött nekem két levelet, különböző papíron, különböző betűkkel, az egyik magyarul van írva, a másik németül. En első pillanatra megállapítottam, hogy ezek pseudomorph-levelek. Gondolom, nem bízott bennem. Pedig... voilà!

Honka: Föltétlenül nagyműveltségű, bájos, intelligens és előkelő hölgy írása, ki amelleit, hogy értően szereti a művészeteket, maga is figyelemreméltó tehetséggel van megáldva. Az utóbbi időben ért nagy csalódásai miatt ideges csak. Erről, valamint a be-küldött férfiírásról az analízist levélben a megírt címre elküldöttük.

József 48: Intelligens, jóeszű, éleslátású férfi írása, aki ritkán szokott és nem nagyon szeret írni. Valószínűleg katona, ki szereti a díszet, a pompát, elengedhetetlennek bizonyos formalításokat. Sok türelmetlenség és indulatosság van benne, bár ez külsőleg nem mindig látszik, mert elfojtja, de cselekedeteit benyomásai és ösztönei irányítják, bár ezáltal sokszor saját érdekei ellen vét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek. Szerkesztőségünk vagy felelős szerkesztőnk címére küldött eljegyzési hírekre és gyászjelentésekre a gratuláció, illetve a kondolációtól kérjük eltekinteni. Érzéseinket ilyenkor a lapunkban való megemlékezés által juttatjuk kifejezésre.

G. L. Gomba. Nagyon sajnáljuk, de csak előfizetőknek tehetjük meg a kért szívességet. Mi jobban örülünk egy új előfizetőnek, mint egy régi olvasónak, mert az előfizetés által — különösen a mai súlyos gazdasági helyzetben — némileg támogatja lapunkat, míg a régi olvasó rendszeren csak a kölcsönpéldány v. az orvosi várószoba példánya révén olvasónk.

Pécsi előfizető. „Szépségkultusz” rovatvezetőnk Posta Sándor dr. azonos az olimpiai kard-világ bajnokkal. Előfizetőinknek hozzánk intézett és rovatát érdeklő kozmetikai kérdésekre rovatában szívesen és díjtalanul válaszol.

Felvidéki vadász. Kerpely Béla lovag, aki egyébként mint lapunk belmunkatársa rendszeresen vezeti majd „A Társaság” „Vadászat és kutyasport” rovatát, szívesen vesz mindennemű vadászatra és kutyasportra vonatkozó közleményt és az erre vonatkozó és előfizetőinktől érkező képeket is rovatában díjmentesen reprodukálja.

Családanya. A kis baba képét szívesen közzéteszük, ehhez azonban az szükséges, hogy a mamája rendszer évi előfizetőink sorába lépjen.

Tóth Istvánné, Kunszentmiklós. Csupán előfizetőinknek válaszolhatunk ily részletesen.

Vadász Pál, Türkeve. Levelét a címzetthez juttattuk.
Kis Bárónő, Brioni. „Nyugodt gúnyval” üdvözlöljük.
Ostendei nyaraló. Persze, hogy szívesen vesszünk előfizetőinktől fürdőtudósításokat, sőt szívesen vesszünk előfizetőinktől is tudósítanak bennünket.

Felelős szerkesztő és kiadó: MIAKICH KÁROLY.
Szerkesztőség: Budapest, I., Horthy Miklós-út 1. (Tel.: J. 110—88 és J. 58—58.)
Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 14. (Tel.: 22—87 és 67—90.)
Előfizetési ár: Egész évre 400,000, negyed évre 110,000 kor.
Hornyánszky Viktor R.-T. nyomása, Budapest. Telefon 22—87.